

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till kulturnämnden

Datum:
2023-02-01

Diarienummer:
KTN-2023-00204

Handläggare:
Therese von Ahn och Malin Bengtsson

Verksamhetsplan och budget 2023–2025 för kulturnämnden

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

1. **att** anta förslaget till kulturnämndens verksamhetsplan och budget för 2023–2025 enligt bilaga 1,
2. **att** anta förslaget till kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningens kompetensförsörjningsplan 2023 enligt bilaga 2, samt
3. **att** överlämna antagen verksamhetsplan och budget, samt kompetensförsörjningsplan till kommunstyrelsen.

Ärendet

Förslag till verksamhetsplan och budget 2023–2025 har tagits fram utifrån kommunens övergripande styrdokument Mål och budget 2023–2025, vilket kommunfullmäktige fastställde i november 2022.

Beredning

Förslag till verksamhetsplan och budget 2023–2025 har tagits fram tillsammans med ekonomicontroller från kommunledningskontoret och avdelningschefer inom förvaltningen.

Förslag till kompetensförsörjningsplan 2023 har tagits fram tillsammans med HR-ansvarig från kommunledningskontoret och avdelningschefer inom förvaltningen.

Föredragning

Förvaltningen har utifrån den politiska inriktningen i Mål och budget 2023–2025 utarbetat ett förslag till verksamhetsplan och budget för kulturnämnden. Verksamhetsplanen är ett aktiverande dokument som visar vilka åtgärder och satsningar nämnden kommer att genomföra för att bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag riktade till nämnden.

Kulturnämndens budget för år 2023–2025 utgör de ekonomiska ramarna för verksamhetsplanen.

Verksamhetsplan och budget kommer att följas upp i samband med del- och årsbokslut under 2023.

Förvaltningen har även tagit fram en kompetensförsörjningsplan för 2023.

Ekonomiska konsekvenser

Föreslagna åtgärder i planen förväntas rymmas inom de ekonomiska ramar som kulturnämnden har tilldelats i Mål och budget 2023–2025.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 31 januari 2023
- Bilaga 1. Verksamhetsplan och budget 2023–2025 för kulturnämnden
- Bilaga 2. Kompetensförsörjningsplan 2023 för kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Kulturnämnden

Dokumentansvarig:
Förvaltningsdirektör

Datum:
2023-01-31

Diarienummer:
KTN-2023-00204

Verksamhetsplan och budget 2023 – 2025

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Inledning	3
Nämndens uppdrag.....	3
Politisk plattform	3
Omvärld och förutsättningar.....	4
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget	5
Begrepp som används i verksamhetsplanen	6
Kommunfullmäktiges fokusmål.....	7
Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.....	7
Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb.....	18
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen	23
Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	24
Budget 2023	29
Inledning.....	29
Nämndens driftbudget.....	30
Nämndens investeringar.....	36
Framtida möjligheter och utmaningar	36
Styrdokument.....	38
Uppföljningsplan.....	39

Inledning

Nämndens uppdrag

Kulturnämnden ansvarar för kommunens kultur- och konstverksamhet, kulturarvsfrågor, kultur-, natur- och fritidsverksamhet för barn och unga, samt genomförande av kommunens officiella nationaldagsfirande och medborgarskapsceremoni.

Nämnden är huvudman för kommunens folkbiblioteksverksamhet, kulturhus, museer, kulturscener, kulturskola, allaktivitetshus, fritidsklubbar, fritidsgårdar, övrig öppen fritidsverksamhet och naturskola.

Nämnden fördelar bidrag till det professionella fria kulturlivet, lokal kultur och amatörkultur, studieförbundsverksamhet, nationella minoriteternas föreningar, viss verksamhet inom det finska förvaltningsområdet, lokalhållande organisationer, utveckling av allmänna samlingslokaler, samt kultur- och fritidsverksamhet för barn och unga.

Nämnden fördelar stipendier inom kultur- och konstområdet, samt beslutar om kommunens fristadsstipendiat. Nämnden ansvarar också för kommunens konstnärliga gestaltungsprojekt, konstinköp och konstsamlingar.

Politisk plattform

För att bidra till att Uppsala utvecklas som en demokratisk och hållbar kommun vill nämnden skapa möjligheter för att alla invånare ska kunna utöva och uppleva kultur, ha en meningsfull fritid och lära genom hela livet. Genom kultur- och fritidsverksamhet vill nämnden möjliggöra upplevelser, skapande, lärande och tillhandahålla arenor för demokrati och möten samt möjlighet till fri åsiktsbildning. Nämnden bidrar till ett samlat arbete i kommunen inom området fred och mänskliga rättigheter.

Kulturnämnden har beslutat att permanenta de tre miljonerna, som förra året anslogs tillfälligt till kulturlivets återstart, till en höjning av bidragen till kulturlivet. Ett aktivt kulturliv blir än mer viktigt mot bakgrund av att vi nu har ett krig i Europa. Att få uppleva och skapa kulturen är ännu viktigare för oss människor i oroliga tider.

Biblioteken har en central roll och vi gör under året en extra ekonomisk satsning på biblioteksverksamheten. Även folkbildningen och studieförbundens spelar en stor roll för Uppsalas kulturliv.

Nämnden kommer att skapa förutsättningar för en meningsfull och innehållsrik fritid, ökad trygghet och psykiskt välmående genom förebyggande och främjande arbete med barn, ungdomar och unga vuxna i fokus. Dessa insatser, som sker i alla våra delar i kommunen i samarbete med andra kommunala verksamheter, myndigheter och civilsamhället, är en viktig del i kommunens arbete för ett tryggt Uppsala. Nämnden permanentar också medlen för tidiga insatser för att bryta kriminellt beteende hos barn och unga, i samverkan med Uppsala ungdomsjour och SBF. En satsning på att Naturskolan och Biotopia görs också

Arbetet fortsätter med att utveckla allaktivitetshus i Gränbyskolan. I Gottsunda går vi vidare med aktiviteter i direkt efter skoltid för eleverna och påbörjar arbetet med att

starta upp allaktivitetshus även här. En stor satsning görs på två nya 4H-gårdar i kommunen; i Linnés Sävja och vid Malma gård

Nämnden har även anslagit medel för att, i samarbete med föreningslivet, kunna fortsätta erbjuda gratis lokaktiviteter. Det är viktigt att alla Uppsalas barn och unga har meningsfulla saker att göra på loven.

Hela Uppsala kommun ska ha en attraktiv kultur- och fritidsverksamhet. Nämnden fortsätter med den populära verksamheten *Kulturskolan kommer* som gör att kulturskolan kommer ut till barnen på landsbygden. Nämnden vill även att den ordinarie kulturskoleverksamheten ska finnas så nära barnen som möjligt. Antalet platser i kulturskolan kommer att öka i enlighet med den beslutade utvecklingsplanen.

Den verksamhet som nämnden ansvarar för ska vara trygg, jämställd och tillgänglig utifrån invånarnas skiftande behov och möjlighet att tillgodogöra sig kultur- och fritidsverksamhet. Kulturverksamheten ska nå alla oberoende av bostadsområde och ekonomi. Fokus kommer att vara på en jämställd fördelningen av nämndens budget.

Nämnden fortsätter utveckla infrastrukturen inom kultur- och fritidsverksamhet i enlighet med nämndens antagna lokalförsörjningsplan. Samarbeten med andra kommunala verksamheter till exempel idrott och fritid och äldreomsorg, är viktiga i det sammanhanget. Nämnden kommer att verka för att kultur- och fritidsverksamheten utvecklas på ett smart och innovativt sätt i dialog med invånare, kultur- och föreningsliv och företag. Nämnden kommer vidare att fortsätta utveckla goda förutsättningar för professionellt konstnärligt utövande och kreativa näringar inom kommunen och bidra till att Uppsala ska vara en attraktiv, dynamisk, trygg och kreativ kommun att besöka, leva och verka i. En stor satsning görs för att utveckla verksamheten vid slottet där ett slottshistoriskt centrum kommer att öppnas under året. Vid det slottshistoriska centrumet kommer även Uppsalas historia, bland annat stadens arbetarhistoria och näringslivshistoria, belysas på olika sätt.

Uppsala ska vara en fossilfri välfärdskommun 2030 och klimatpositivt 2050. Minskningen av växthusgasutsläpp i Uppsala ska vara 10–14 procent per år till 2030. Nämnden kommer bland annat under året arbeta med att underlätta för medborgarna att använda gång, cykel och kollektivtrafik för att ta sig till och från verksamheter inom nämndens ansvarsområde. Detta bland annat genom att anpassa arrangemang till kollektivtrafikens tidtabeller, information om klimatsmarta transporter vid marknadsföring och genom att arbeta med säkra trafikmiljöer vid fritidshem, fritidsklubbar och andra fritidsaktiviteter.

Omvärld och förutsättningar

År 2022 har präglats av Rysslands invasion av Ukraina. Det svenska samhället och ekonomin har påverkats direkt genom flyktingströmmar och ett försämrat säkerhetspolitiskt läge. Indirekt påverkas samhället genom högre energipriser, brister på råvaror och handelshinder samt informations- och påverkanskampanjer. De senaste årens covid-19-pandemi har också satt avtryck på samhällsutvecklingen med påverkan på kommunens verksamheter och ekonomi.

Uppsala kommun väntas växa och få en ökad befolkning under lång tid framöver. I 2022 års prognos antas befolkningen år 2032 uppgå till knappt 269 800 personer, en ökning med cirka 32 000 personer jämfört med år 2021. Ökningen väntas ske i samtliga

åldersgrupper, där den största procentuella ökningen bedöms ske för gruppen över 80 år. Efter år 2032 väntas befolkningen fortsätta öka i jämn takt fram till år 2050.

Kulturnämndens verksamhet påverkas direkt av det som händer i omvärlden. Under åren 2023–2025 behöver fokus läggas på att utveckla krisberedskapen, hantera ökade behov av välfärdstjänster samtidigt som de ekonomiska ramarna minskar, öka tryggheten i samhället genom förebyggande och kompensatoriska insatser, säkra en god kompetensförsörjning, samt hantera nya beteendemönster hos invånarna i spåren av pandemin.

När befolkningen ökar förväntas behovet av kultur- och fritidsaktiviteter samt lokaler att öka proportionellt. Bilden är dock mer komplex då andra faktorer så som befintlig kapacitetsbrist och förändringar i omvärlden som påverkar hur verksamheten bedrivs också spelar in. Lokalbehovet redovisas utförligare i Lokalförsörjningsplanen för kultur- och fritidslokaler.

Uppsala kommun tar fram en ansökan om att bli europeisk kulturhuvudstad 2029. Med kultur som kraft ska vi bygga ett mer hållbart samhälle, där invånarna är delaktiga i omställningen. Det ska hjälpa till att besvara de utmaningar vi faktiskt står inför: Hur lever vi med lust och syfte i svåra tider? Hur bor, bygger och konsumerar vi för att möta klimatförändringarna? Hur motverkar vi segregation, ojämlikhet och splittring för att hålla ihop samhället? Hur skapar vi plats och goda förutsättningar för kultur i framtidens hållbara stad?

Ett kulturhuvudstadsår sätter kulturens roll och funktion i fokus. Det kräver att många olika samhällsaktörer krok ar arm och går mot ett gemensamt mål. Det är ett långsiktigt utvecklingsprojekt med målet att Uppsala ska bli en mer hållbar, mångfacetterad och kulturrik kommun för alla. En stad och kommun som alla Uppsalabor kan vara stolta över.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Kulturnämndens verksamhetsplan och budget visar vilka utvecklingsfrågor nämnden kommer att driva och vilka satsningar nämnden kommer att genomföra under 2023 utifrån styrdokumentet Mål och budget 2023 med plan för 2024–2025.

Nämnden följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsbokslutet. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Fokusmål	Kommunfullmäktiges mål i <i>Mål och budget</i> . Nämnden konkretiserar fokusmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med grunduppdrag, nämndmål, strategier, åtgärder och indikatorer.
Uppdrag	Uppdrag som ges till nämnden genom kommunfullmäktiges Mål och budget eller genom beslut som fattas under året av kommunfullmäktige och/eller kommunstyrelsen. Till uppdrag från Mål och budget tar nämnden fram åtgärder och vid behov strategier för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen.
Grunduppdrag	Nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Utvecklingen av grunduppdraget beskrivs med nämndmål med åtgärder och/eller indikatorer.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera fokusmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder. Under fokusmål 1 finns kommungemensamma obligatoriska nämndmål inom arbetsmiljö och ledar-/medarbetarskap.
Budget	Nämndens budget utgår från <i>Mål och budget</i> och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda verksamhetsformerna.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2023 – 2025 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina nämndmål och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden gäller båda verksamhetsformerna eller enbart den ena eller andra.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (till exempel program eller handlingsplan).
Indikator	Indikatorer mäter trender, resultat och önskade effekter i när- och omvärld som kommunen behöver förhålla sig till. De ska kunna jämföras över tid och där det är möjligt med andra organisationer och kommuner. De kan användas i styrningen genom att sätta ett målvärde för respektive indikator för planperioden.

Kommunfullmäktiges fokusmål

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen.

Kulturnämnden arbetar med att tydliggöra processer samt effektivisera och minska administrationen inom alla verksamheter. Arbetet bedrivs bland annat genom att se över hur digitala hjälpmedel kan nyttjas på bästa sätt, se över relevanta stödfunktioner, samordna administrativa processer, använda gemensam kompetens samt chefs- och ledarskapsutbildning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Effektivisera administrationen inom nämndes verksamheter		Mer tid och resurser till kärnverksamheten.

Tabell 1. Nämndens åtgärder till Uppdrag 1. Minska den administrativa överbyggnaden i syfte att frigöra tid och resurser till i kommunens kärnverksamheter.

Uppdrag 3. Utveckla välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande

Kulturnämnden arbetar med att ta fram ett nytt biljett- och bokningssystem för museer och scener, samt byte av det elevadministrativa systemet på Uppsala kulturskola i syfte att effektivisera administrationen och förenkla för deltagare och besökare. Kulturskolan erbjuder även digitala kurser till elever.

Nämnden är delprojektägare i arbetet med att ta fram ett nytt kommunövergripande IT-system för att förenkla bidragshanteringen och underlätta för allmänhet och organisationer att kunna hyra kommunens lokaler.

Kulturnämnden deltar i arbetet med digitala tjänster för medborgardialoger, fortsätter utveckla den digitala evenemangskalendern som riktar sig till barn och unga (KUBIK Uppsala), deltar i arbetet med att ta fram en ändamålsenlig webbsida för Kulturnatten, samt kommer utreda möjligheten till en kommungemensam evenemangskalender för att synliggöra kulturlivets bredd inför ett eventuellt kulturhuvudstadsår 2029.

Nämnden arbetar med fortsatt utveckling av digitala sändningar av föreställningar och program, som komplement till föreställningar, visningar och program som genomförs på plats. Den digitala guiden *Uppsala konst och kulturarv* ger invånare och besökare i Uppsala möjlighet att alla tider på dygnet ta del av information om Uppsalas konst och kulturarv utomhus.

Inom ramen för kommunens handlingsplan för digital transformation arbetar nämnden med digital samverkan med invånare, näringsliv och besökare, samt ändamålsenlig informationsförvaltning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Aktivt och strategiskt arbete med digital transformation och verksamhetsutveckling	Objektplan Kultur och fritid 2021–2024	Öka tillgängligheten och interaktionen för invånare och besökare.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Projekt nytt IT-system för bidrag och bokning		Förenkla bidragshanteringen och underlätta för allmänhet och organisationer att kunna hyra kommunens lokaler
Arbete med handlingsplan för digital transformation	Policy och handlingsplan för digital transformation 2020	Stärka kommunens förmåga att samla, bearbeta och tolka data för att kunna fatta välgrundade beslut.

Tabell 2. Nämndens åtgärder till Uppdrag 3. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Uppdrag 4. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen

Kulturnämnden arbetar metodiskt med att säkra kompetensförsörjningen med fokus på bristyrken och ersättarplanering inom nämndens verksamheter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Säkra strategisk och långsiktigt hållbar kompetensförsörjning.		Förvaltningens medarbetare trivs och utvecklas i sitt arbete. Medarbetare med rätt kompetens söker sig till förvaltningen.

Tabell 3. Nämndens åtgärder till Uppdrag 4. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen.

Uppdrag 7. Stärka likvärdigheten och höja kunskapsresultaten i förskola, förskoleklass, grundskola och fritidshem, fritidsklubb och gymnasieskola (UBN och KTN)

Fritidsverksamheten kommer under 2023 fortsätta arbeta för en likvärdig och strukturerad samverkan mellan skola och fritidsklubb. Fritidsverksamheten kommer även se över kommunens modell för resursfördelning för att säkerställa att fritidsklubbar framöver kan utvecklas för att kunna ta emot ökade barnkullar och möta behoven hos barn och unga i behov av särskilt stöd.

Barn och unga har rätt att ta del av och att utöva kultur som en naturlig del av sin kunskapsinhämtning och lärandeprocess. Nämnden bidrar till att skapa förutsättningar för en likvärdig tillgång till kultur- och naturupplevelser för förskolor och skolor genom bidragsgivningen, samt genom att utveckla, arrangera och samordna natur- och kulturprogram för barn och unga under skoltid. Under 2023 kommer utveckling att ske för att ge elever större inflytande och delaktighet kring utbud och program.

Aktiviteter och evenemang för förskola och skola arrangeras även inom bibliotek, Biotopia, Uppsala naturskola, Uppsala konstmuseum och Uppsala kulturskola.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla samverkan mellan skola och fritidsklubb	[Ange kommunövergripande planer och program som åtgärden också bidrar till.]	En likvärdig och struktur för samverkan mellan skola och fritidsklubb. Ökat antal barn som aktivt tar del av fritidsklubb.
Se över resursfördelningen till fritidsklubbar		En utvecklad fritidsverksamhet som möter behoven.
Arbeta för att främja barns och ungas rätt till kultur och inflytande		Underlätta för alla att ta del av kultur och uppmuntra till eget skapande.

Tabell 4. Nämndens åtgärder till Uppdrag 7. Stärka likvärdigheten och hög kunskapsresultaten i förskolan, förskoleklass, grundskolor och fritidshem, fritidsklubb och gymnasium.

Uppdrag 8. Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser (OSN, ÄLN, KTN, IFN, SCN UBN, AMN och PBN)

Kulturnämnden arbetar med en rad aktiviteter för att stärka och bibehålla invånarnas fysiska, psykiska och sociala hälsa och välmående.

Samverkan med skolor och behovsstyrda aktiviteter fortsätter riktas till barn och unga med särskilda behov, så som neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) inom fritids- och biblioteksverksamheten. Fritid Uppsala erbjuder sammanhang till riktade målgrupper. I samverkan med Fyrisgården, nätverket *Fritid för alla*, och RF-SISU Uppland kommer nämnden att medverka till fler aktiviteter för målgruppen samt kompetensutveckling för organisationer som har verksamhet för målgruppen. I den digitala evenemangskalendern *KUBIK Uppsala* synliggörs aktiviteter som riktar sig till barn och unga. Kostnadsfria lovaktiviteter kommer att fortsätta erbjudas till alla barn och unga i kommunen. Inom kulturskolan erbjuds *Dans utan krav* som riktar mot tonårsflickor för att bidra till ökad psykisk hälsa. Anpassade kulturprogram och aktiviteter erbjuds till särskolan och kulturskolan har kurser riktade mot särskolans målgrupp.

Shared readings används som metod inom biblioteksverksamheten för att främja läsning och psykisk hälsa. För att säkerställa att även de vuxna som inte kan ta del av ordinarie kulturutbud får möjlighet att uppleva kultur erbjuder nämnden *Kultur i vården*-verksamhet. Verksamheten anordnar kulturprogram och aktiviteter för brukare inom äldreomsorg/vårdboenden, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialpsykiatri. Samverkan sker med institutionerna samt med externa aktörer såsom studieförbund samt professionella kulturskapare.

Nämnden erbjuder även enskild service, så kallad *Boken kommer* till personer som inte själva kan besöka biblioteket för att tillgängliggöra litteratur och minska socialt utanförskap, bland annat för målgruppen äldre.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Stärka och bibehålla fysisk, psykisk och social hälsa och välmående hos invånarna	Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Ökad hälsa och välmående.

Tabell 5. Nämndens åtgärder till Uppdrag 8. Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Uppdrag 9. Säkerställa hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja social och digital inkludering samt stärka grundbemanningen inom äldreomsorgen (ÄLN, OSN, KTN och IFN)

Inom ramen för handlingsplan för äldrevänlig kommun arbetar kulturnämnden med utveckling av livsmiljön, jämlikhet och delaktighet samt hälsa och välbefinnande för målgruppen.

Nämnden arbetar för att införa en kulturgaranti för äldre som har svårt att själva uppsöka kulturverksamhet för att alla medborgare ska kunna vara aktiva och delaktiga i kultur- och fritidsverksamheten på jämlika villkor.

Inom ramen för arbetet med ansökan till kulturhuvudstadsår 2029 förs dialoger med fokus på målgruppen.

I samverkan med RF-SISU Uppland kommer nämnden verka för fler aktiviteter som riktar sig till målgruppen 60+.

Extra satsningar riktade till målgruppen äldre görs inom biblioteks- och kulturhusverksamheten med syfte att främja social och digital inkludering för målgruppen äldre. Detta görs i samverkan med andra förvaltningar, med folkbildningen och övrigt föreningsliv.

Under 2023 och 2024 kommer verksamheterna inom Uppsala konst och kulturarv att gemensamt utveckla arbetet för att kunna nå och tillgängliggöra verksamheter och program för äldre.

Genom etablering av Allaktivitetshus i Gottsunda och Gränby möjliggörs generationsöverskridande aktiviteter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Arbete med handlingsplan för äldrevänlig kommun	Program för äldrevänlig kommun 2020. Handlingsplan för äldrevänlig kommun 2020.	Likvärdighet och inkludering för målgruppen.

Tabell 6. Nämndens åtgärder till Uppdrag 9. Säkerställa hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja social och digital inkludering samt stärka grundbemanningen inom äldreomsorgen.

Nämndens grunduppdrag

Kulturnämndens kultur- och fritidsaktiviteter på barns och ungas fria tid verkar kompensatoriskt så att alla barn och unga oavsett bakgrund får möjlighet att delta. Nämnden verkar för att alla barn och unga i Uppsala kommun ska ha en aktiv, strukturerad, trygg och meningsfull fritid. Kulturnämndens verksamheter fokuserar på lärande, hälsa, delaktighet, inkludering, samt att skapa generationsöverskridande möten för att förbättra skolresultat och öka framtidstron hos barn och unga.

Forskning visar att en strukturerad och aktiv fritid har positiva effekter på barns fysiska och psykiska hälsa. Det ökar även barns skoltrivsel, förbättrar betygen och höjer intresset för att studera vidare. Ur ett samhällsperspektiv bidrar en strukturerad meningsfull fritid till barnens lärande och utveckling, oberoende av klassbakgrund, etnicitet eller annat. Det utgör en social skyddsfaktor som förebygger missbruk, kriminalitet och psykisk ohälsa.

Fritidsklubbarna, fritidsgårdarna och övrig öppen fritidsverksamhet tillhandahåller en innehållsrik och strukturerad verksamhet i en trygg miljö för barn och unga. Deltagarna ges förutsättningar att utveckla den egna identiteten, stärka sina kreativa och entreprenöriella förmågor, samt ges verktyg att hantera sina framtida liv och försörjning. Verksamheten stimulerar deltagarnas egna skapande, förmedlar nya upplevelser och gemenskap, samt inspirerar till kulturutövning.

Uppsala kulturskola erbjuder frivillig undervisning inom musik- och kulturområdet för barn och unga. Genom att ge deltagarna tillgång till meningsfulla kulturpedagogiska fritidsaktiviteter och den avgiftsfria kör- och orkesterskolan El Sistema främjar kulturskolan goda livsbetingelser för alla barn och unga som växer upp i Uppsala kommun och stödjer deltagarnas egen utveckling.

Uppsala naturskola stödjer skolornas arbete genom utomhuspedagogik som ökar förståelsen för ekologiska sammanhang och miljöpåverkan. Syftet är att skapa motivation och effektiv kunskapsinhämtning, samt främja rörelse, samverkan och grupptrygghet.

Folkbiblioteken gör läsningen inspirerande för fler, med fokus på innehållet. Läsfrämjande arbete bedrivs med alla sorters texter oavsett format. Den enskilde läsaren med sina olika behov, intressen och förutsättningar står i centrum. Bibliotek Uppsala erbjuder aktiviteter som sätter litteratur och annan text i sammanhang. Genom att tillgängliggöra medier, erbjuda aktiviteter och arrangemang stödjer biblioteken läsande, språkutveckling och kunskapsbildning samt ökar den digitala inkluderingen i samhället.

Folkbiblioteken kompletterar förskolans och skolans uppdrag att lära barn och unga att läsa. Barns och ungas läsning är prioriterat och biblioteken arbetar särskilt för att utjämna skillnader i läsvanor mellan könen, särskilt skillnaderna som finns mellan pojkar och flickor.

Kulturnämnden erbjuder förskolor och skolor i kommunen kultur- och naturpedagogisk verksamhet samt evenemang för pedagogledda grupper. Nämnden tillgängliggör ett kulturutbud och samordnar utbudet av kultur, naturpedagogik och övriga aktiviteter riktat till skolor. Nämnden samordnar även statlig, regional och annan finansiering avseende kultur i skolan, samt inköp av kompletterande kulturutbud för förskola och skola.

Kulturnämnden bedriver även verksamhet riktad till barn och unga på ungdomskulturhuset Grand, det biologiska museet Biotopia, Uppsala konstmuseum, folkbibliotek, kulturhus och allaktivitetshus.

Genom ekonomiskt bidrag till fristående aktörer som arrangerar verksamhet för barn och unga möjliggör kulturnämnden för civilsamhället att bidra till ett varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. Bidrag beviljas till öppen fritidsverksamhet fritidsgårdar och kulturpedagogisk verksamhet som bedrivs av föreningar och organisationer. Genom bidrag och uppdrag till det professionella kulturlivet möjliggörs föreställningar och pedagogisk verksamhet av hög kvalitet för barn och unga, både på fritid och i skola.

Kulturnämnden främjar nationella minoriteters särskilda rätt att behålla och utveckla sitt minoritetsspråk och sin minoritetskultur. Insatser som möjliggör barns utveckling av sin kulturella identitet och användning av det egna minoritetsspråket prioriteras.

Kulturnämnden riktar särskild verksamhet till personer med funktionsnedsättningar på kulturskolan, ungdomskulturhuset Grand och genom bidrag till föreningen Fyrsgården och nätverket Fritid för alla (IOP) samt genom bidrag till riktad verksamhet i kulturpedagogisk verksamhet i föreningsregi. Inom kulturhus, folkbibliotek, fritidsgårdar och den öppna fritidsverksamheten är personer med funktionsnedsättningar en prioriterad målgrupp.

Folkbiblioteken bidrar till ett meningsfullt liv för äldre genom tillgängliga bibliotek, uppsökande verksamhet samt genom att erbjuda e-medier och talböcker. Biblioteksservice erbjuds också till vård- och omsorgsboenden. Genom detta arbete stärks äldres digitala inkludering i samhället. Kulturhusen erbjuder mötesplatser och verksamhet för målgruppen äldre.

Folkbibliotek och kulturhus är demokratiska platser för bildning, kultur, information, lärande och möten. Verksamheterna stärker de boendes delaktighet i lokalsamhället, bidrar till inkludering och fri åsiktsbildning, stärker demokratin och yttrandefriheten.

Nämndmål N1.1. Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv.

Kommunens arbetsmiljöarbete ska i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande. Antalet medarbetare med upprepad korttidssjukfrånvaro ska minska.

Systematik, väl fungerande rutiner och den löpande dialogen mellan chef och medarbetare bidrar till att kommunen som arbetsgivare kan säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare har också ett individuellt ansvar att aktivt bidra till en god arbetsmiljö och arbetssituation.

Nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetet i verksamheten och säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla arbetsmiljön för ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv.		Motiverade medarbetare med låg sjukfrånvaro som trivs och utvecklas i sitt arbete.

Tabell 7. Nämndens åtgärder till Nämndmål N1.1 Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv.

Nämndmål N1.2. Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling, kontinuerligt lärande och medledarskap.

I en utmanande vardag med stort förändringstryck och höga förväntningar på kommunal service har kommunkoncernens chefer ett komplext uppdrag.

Ledarskapet ska stimulera medarbetare till aktivt lärande och medskapande. Tillsammans med medarbetarna ska chefer driva förbättringsarbete och skapa förutsättningar för verksamhetens utveckling och kontinuerliga lärande.

Medarbetarskapet i kommunen ska präglas av hög kompetens och ansvarstagande för uppdraget liksom ett professionellt förhållningssätt till kommuninnevånare, besökare och arbetskollegor.

Kommunen ska arbeta långsiktigt och strukturerat med chefs- och ledarutveckling och ha tydliga processer, rutiner och arbetssätt för kompetensförsörjning, ersättningsplanering, rekrytering, karriäromställning och utveckling för chefer och ledare. Introduktionen av nya chefer ska ha hög kvalitet och alltid övergå i en individuell utvecklingsplan.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla chef- och ledarskap samt medledarskap		Ledarskapet präglas av ömsesidigt förtroende där arbetsmiljön är i fokus och uppmuntrar till förändringsarbete och verksamhetsutveckling.
En inkluderande och jämställd arbetsplats		Inga medarbetare upplever att de har utsatts för någon form av kränkning, hot eller våld och det råder ett öppet arbetsklimat på arbetsplatsen.

Tabell 8. Nämndens åtgärder till N1.2. Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling, kontinuerligt lärande och medledarskap.

Nämndmål N1.3. Nämnden ska bidra till att säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Kulturnämnden kommer under året fortsätta sitt arbete med att ta fram och implementera en struktur för att genomföra årliga kartläggningar av hur nämndens resurser fördelas. Målet är att synliggöra om det finns skillnader i hur resurserna kommer män och kvinnor till godo och arbeta för att omfördela resurser för att främja jämställdhet och likvärdighet.

Nämndens arbete med det kulturpolitiska programmet fortsätter. Det kulturpolitiska programmet har följande målområden:

Allas möjlighet att vara kulturellt delaktiga

- främja allas möjlighet att ta del av och skapa kultur
- främja demokrati, delaktighet och bildning
- främja barns och ungas rätt till kultur och inflytande.

Konstpolitik för ett vitalt och blomstrande samhälle

- värna konstens integritet, oberoende och egenvärde
- främja konstnärlig kvalitet
- stärka kreativitet, konstnärlig mångfald och utveckling
- verka för hållbara villkor för konstformer och kulturskapare
- verka för konstnärliga och kulturellt orienterade utbildningar

Kulturplanering för en attraktiv, växande och hållbar kommun

- vara en integrerad del av samhällsplaneringen
- utveckla det offentliga rummet genom konstnärlig gestaltning
- främja kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- utveckla kulturella mötesplatser
- främja kulturella och kreativa näringar

Under året kommer kulturnämnden arbeta med lokaleffektivisering genom översyn av lokalprogram och samnyttjande.

Nämnden kommer under året att ta fram en ny biblioteksplan i samverkan med berörda nämnder. Biblioteksplanen ska gälla från och med 2024.

Nämnden arbetar med en fördjupad utredning för biblioteks- och kulturhusverksamheten. Uppdraget innebär att ta fram en åtgärdsplan för att succesivt genomföra förändringar av verksamheten från och med 2024 samt att se över kulturhusens uppdrag och verksamhet i relation till kommunens allaktivitetshus.

Under 2023 kommer nämnden arbeta med en genomlysning av fritidsklubbar och fritidsgårdar i egen regi med fokus på tillgänglighet och resurseffektivisering.

Nämnden fortsätter under året arbetet med att se över samordningen av kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet med särskilt fokus på stadsdelarna Gottsunda-Valsätra och Gränby-Kvarngärdet samt fortsätta utvecklingen av allaktivitetshuset. Nämnden kommer under 2023 fortsätta utveckla allaktivitetshuset i befintliga lokaler i Gottsunda och i färdigställda lokaler i Gränby. Arbetet sker i samverkan med övriga nämnder, bolag och det civila samhället och syftar till att barn och unga ska få större möjlighet att delta i sådan verksamhet för att öka tryggheten i stadsdelarna.

Kulturnämnden arbetar med en effektivisering av utbud och administration inom området kultur- och natur i skolan, utveckling av långsiktiga intäktsstrategier för de verksamheter som är avgiftsbelagda, samt utreder Reginateaterns ekonomiska modell i förhållande till grunduppdraget. Offentlig konst fortsätter arbetet med dialoger i samhällsutvecklingsprojekt, där särskilt unga och äldre involveras. Biotopia och Naturskolan bedriver ett utvecklingsarbete för att kunna nå fler.

Uppsala kulturskola arbetar med att genomföra sin utvecklingsplan för att öka antal platser i skolan och tillmötesgå den stora efterfrågan. Kulturskolan arbetar också med att öka kvaliteten i föreställningar och konserter, att öka elevers inflytande och ansvar, samt ett projekt för *Blåsmusikens bevarande* i samverkan med Uppsala konsert och kongress och Musik i Uppland.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Jämställdhetsbudgetering för en jämn könsfördelning av ekonomiska medel	Jämställdhetspolitiskt mål: Delmål 2, ekonomisk jämställdhet.	Uppnå en jämställd resursfördelning inom nämnden.
Arbete med handlingsplan till kulturpolitiskt program	Kulturpolitiskt program för Uppsala kommun 2020. Handlingsplan till kulturpolitiskt program för år 2020–2023.	Delaktighet, värna och stärka konstnärer samt kulturell hållbarhet.
Lokaleffektivisering		Effektivare nyttjande av lokaler och ökad samordning inom kommunen.
Arbete med ny biblioteksplan	Bibliotekslag, Biblioteksplan 2018–2023	Plan för kommunens biblioteksverksamhet som uppfyller lagkrav
Genomlysning av biblioteksverksamheten		Ökad tillgänglighet och effektivisering.
Genomlysning av fritidsverksamheten i egen regi		Ökad tillgänglighet och effektivisering.
Fortsätta utvecklingen av allaktivitetshuset i Gränby och Gottsunda i samverkan med övriga nämnder, bolag och civila samhället	Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021–2030 Handlingsplan för ökad trygghet i Gränby och Kvarngärdet 2020–2022	Fler kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter för barn och vuxna i stadsdelen.
Utvecklingsarbete inom konst och kulturarv		Nå fler i målgrupperna: äldre, yngre och studenter. Ökad tillgänglighet och effektivisering.
Utvecklingsarbete inom Uppsala kulturskola		Öka elevantalet enligt beslutad utvecklingsplan.

Tabell 9. Nämndens åtgärder till N1.3. Nämnden ska bidra till att säkra en stark ekonomi och värna välfärden.

Indikatorer

Indikator	2020	2021	2022	Mål	Källa
Totalindex i medarbetarundersökningen	78	79	81	Öka	Uppsala kommuns årliga medarbetarundersökning
Kvinnor	78	79	81	Öka	
Män	77	81	79	Öka	
Delindex motivation i medarbetarundersökningen	78	79	79	Öka	Uppsala kommuns årliga medarbetarundersökning
Kvinnor	78	78	81	Öka	
Män	77	79	76	Öka	

Indikator	2020	2021	2022	Mål	Källa
Delindex ledarskap i medarbetarundersökningen	77	80	83	Minst 80	Uppsala kommuns årliga medarbetarundersökning
Kvinnor	79	80	86	Minst 80	
Män	74	79	80	Minst 80	
Delindex arbetssituation i medarbetarundersökningen	75	76	77	Öka	Uppsala kommuns årliga medarbetarundersökning
Kvinnor	73	75	76	Öka	
Män	77	79	79	Öka	
Delindex övriga viktiga frågor¹ i medarbetarundersökningen	79	84	85	Öka	Uppsala kommuns årliga medarbetarundersökning
Kvinnor	81	84	86	Öka	
Män	77	86	83	Öka	
Upplevelsen av förvaltningen som en god arbetsgivare som man rekommenderar (Skala 1-5)	4	4	4	Minst 4	Uppsala kommuns årliga medarbetarundersökning
Andel medarbetare med upprepad korttidsfrånvaro²	21 %	14 %	18 %	Minska	Hypergene³
Antal aktiviteter riktade till personer med funktionsnedsättningar inom biblioteken	-	-	-	Öka	Egen uppföljning
Antal lån av medier på biblioteken, unga (7-18 år)	163 668	134 355	167 605	Öka	Egen uppföljning
Flickor (%)	66	66	65	50	
Pojkar (%)	34	34	35	50	
Antal Boken kommer-låntagare	185	277	287	Öka	Egen uppföljning
Könsfördelning i öppen fritidsverksamhet i kommunal regi (%)					Egen uppföljning
Tonårsverksamhet ⁴ (flickor/pojkar)	40/60	44/56	42/58	50/50	
Grand (flickor/pojkar)	47/53	49/51	48/52	50/50	
Allis (flickor/pojkar)	23/77	19/81	26/74	50/50	
Allaktivitetshus (flickor/pojkar)	-	49/51	46/54	50/50	
Könsfördelning i öppen fritidsverksamhet (%)					Egen uppföljning
Öppen fritidsklubb i kommunal regi (flickor/pojkar)	44/56	46/54	45/55	50/50	
Öppen fritidsverksamhet i föreningsregi (flickor/pojkar)	53/47	52/48	-	50/50	
Antal unga som deltar i den riktade fritidsverksamheten	695/3 262	1 309/-	1 840/4 245	Öka	Egen uppföljning

¹ De övriga viktiga frågorna är: Det råder ett öppet arbetsklimat på min arbetsplats där medarbetare vågar säga vad de tycker, under det senaste året har mitt arbete varit fritt från hot eller våld, under det senaste året har mitt arbete varit fritt från kränkning från kollegor, medarbetare eller chef, samt under det senaste året har jag upplevt att mitt arbete varit fritt från skämt eller nedvärderande åsikter gällande personer eller egenskaper kopplat till någon av diskrimineringsgrunderna.

² Alla månadsanställda, inklusive timanställda. Rullande 12-månaders intervall.

³ Kommungemensamt IT-system för styrning och ledning.

⁴ Omfattar all verksamhet för åldersgruppen 13-18 år.

Indikator	2020	2021	2022	Mål	Källa
(kommunal regi/föreningsdriven regi)					
Öppen verksamhet i kommunal regi % (flickor/pojkar)	45/55	50/50	50/50	50/50	
Föreningsdriven verksamhet % (flickor/pojkar)	48/52	-	52/48	50/50	
Antal deltagare i fritidsklubb (registrerade)	2 525	2 295	2 537	Öka	Egen uppföljning
Brukarenkät för fritidsverksamhet i kommunal regi⁵					
Egen uppföljning					
Allas lika värde, Tonårsverksamhet (%) ⁶ , (flickor/pojkar)	96/92	98/98	98/94	100/100	
Allas lika värde, Fritidsklubb (%) ⁷ , (flickor/pojkar)	97/98	98/98	97/99	100/100	
Brukarenkät för fritidsverksamhet i kommunal regi⁸					
Egen uppföljning					
Utveckla intressen, Tonårsverksamhet (%) ⁹	90/93	98/96	98/94	100/100	
Utveckla intressen, Fritidsklubb (%) ¹⁰	95/97	98/97	96/97	100/100	
Brukarenkät för fritidsverksamhet i kommunal regi¹¹					
Egen uppföljning					
Delaktighet, Tonårsverksamhet (%) ¹² (flickor/pojkar)	93/95	99/96	98/93	100/100	
Delaktighet, Fritidsklubb (%) ¹³ (flickor/pojkar)	97/95	95/97	94/94	100/100	
Könsfördelning antal sökande/antagna till Uppsala kulturskola					
Egen uppföljning					
Flickor (%)	55/54	58/55	59/55	50/50	
Pojkar (%)	45/46	42/45	41/45	50/50	
Antal antagna inom Uppsala kulturskola (platser/individer)	2 992/2 518	3 185/2 681	3 404/2 788	3 450/2 820	Egen uppföljning
Flickor % (platser/individer)	55/54	55/54	55/55	50/50	
Pojkar % (platser/individer)	45/46	45/46	45/45	50/50	
Antal elever i avgiftsfri verksamhet inom Uppsala kulturskola¹⁴	600	623 (673)	386 (635)	600	Egen uppföljning
Antal sökande till Uppsala kulturskola från ytterområden					
Egen uppföljning					
Flickor (%)	51	51	58	50	
Pojkar (%)	49	49	42	50	

⁵ Andel positiva svar.

⁶ Åldersgrupp 13-18 år.

⁷ Åldersgrupp 10-12 år.

⁸ Andel positiva svar.

⁹ Åldersgrupp 13-18 år.

¹⁰ Åldersgrupp 10-12 år.

¹¹ Andel positiva svar.

¹² Åldersgrupp 13-18 år.

¹³ Åldersgrupp 10-12 år.

¹⁴ Avser stråkklass, Brasslek, Brass i särskolan, Lovverksamhet. Inom parentes anges antal inklusive elever som deltar i dans på särskolorna Johannesbäckskolan och Eriksbergsskolan, samt lovkurser.

Indikator	2020	2021	2022	Mål	Källa
Antal elever i Uppsala kulturskola som deltar i undervisning i ytterområden¹⁵	252	249	279	280	Egen uppföljning
Flickor (%)	56	56	57	50	
Pojkar (%)	44	44	43	50	
Antal elever i El Sistema¹⁶ inom Uppsala kulturskolas verksamhet	503	538	534	530	Egen uppföljning
Antal elever i avgiftsbelagda kurser inom Uppsala kulturskola riktade mot elever med funktionsnedsättningar	38	40	50	50	Egen uppföljning
Flickor (%)	34	40	15	50	
Pojkar (%)	66	60	45	50	
Antal konserter/föreläsningar inom Uppsala kulturskola					Egen uppföljning
Externa	-	-	103	105	
interna	-	-	68	70	
Antal skolenheter¹⁷ som besöker Naturskolan	40	40	37	Öka	Egen uppföljning
Andel av samtliga skolenheter (%) ¹⁸	48	-	45		Antal skolor: Skolkollen
Antal skolenheter¹⁹ som besöker Biotopia	72	84	112	Öka	Egen uppföljning
Andel av samtliga skolenheter (%) ²⁰	23	-	36		Antal skolor: Skolkollen
Antal bussresor till kultur från skolenheter på landsbygden	46	110	219²¹	Bibehålla /fördela rättvist	Egen uppföljning
Antal subventionerade scenkonstupplevelser för skolenheter	202	235	322²²	Bibehålla	Egen uppföljning
Antal barn i pedagogisk verksamhet på Uppsala konstmuseum²³	1 675	561	2 065	Öka	Egen uppföljning
Antal konstpedagogiska aktiviteter riktade till personer med kognitiva funktionsnedsättningar	6	0	3	Öka	Egen uppföljning
Andel sarskolor som tagit del av kommunalt finansierade kulturupplevelser (%)	82	100	100	100	Egen uppföljning

Tabell 10. Nämndens indikatorer till fokusmål 1.

¹⁵ Inkluderar även sökande från tidigare år.

¹⁶ Kostnadsfri orkesterskola. Eleverna deltar klassvis, varför ingen statistik på könsfördelning finns.

¹⁷ Grundskolor.

¹⁸ Totalt 82 skolor.

¹⁹ För-, grund- och gymnasieskolor.

²⁰ Totalt 306 skolor.

²¹ Under pandemin erbjöds kulturbussar även till enheter inom Uppsala stad och den totala siffran hamnar då på ca 320 bussresor inom Kulturbussarna.

²² Gäller kostnadsfria scenkonstupplevelser för förskola och skola på scen och uppsökande och inbegriper även föreläsningar inköpta via Skapande skola. Dock är inte Uppsala stadsteaters skolföreläsningar medräknade, vilket de inte heller varit föregående två år.

²³ Inkluderar inte barn som deltar via Uppsala kulturskola.

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Uppdrag 12. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Kulturnämnden arbetar ständigt med att stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling. I arbetet med ansökan till kulturhuvudstadsår 2029 sker ett fördjupat arbete med internationella nätverk inom kulturområdet och samverkan sker både på nationell och internationell nivå. Inom kulturskolan och fritidsenheten drivs internationella utbyten genom Erasmus+ som omfattar ungdomar 15–19 år. Inom kulturskolan bedrivs också utbyte mellan pedagoger inom ramen för Erasmus+. Internationella utbyten sker även inom museiverksamheterna och internationella konstnärer anlitas för offentliga gestaltningar. Inom biblioteksverksamheten sker internationella utbyten med bibliotek i andra länder. Inom ramen för Svenska settlementförbundet sker utbyten med Finland och Tyskland.

Uppsala kommun är sedan 2008 fristad för förföljda författare som värnar om yttrandefriheten inom den internationella fristadsorganisationen ICORN (International Cities of Refuge network).

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Bidra till att stärka Uppsalas internationella position.		Driva Uppsalas utveckling

Tabell 11. Nämndens åtgärder till Uppdrag 11. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Nämndens grunduppdrag

Kulturnämndens verksamhet förstärker Uppsalas attraktivitet, är en motor i det kulturella och kreativa näringslivet och bidrar till en hållbar kommun med en levande landsbygd. Kulturnämnden verkar aktivt för interkulturell dialog, samverkan och utbyte på lokal, regional, nationell och internationell nivå. Nämndens verksamheter skapar arbetstillfällen för kommunens invånare och tar kontinuerligt emot studentmedarbetare, feriearbetare och praktikanter.

Nämnden är en aktiv part i det kommunövergripande arbetet med strategisk samhällsutveckling i syfte att utveckla en trygg och attraktiv kommun med en god gestaltad livsmiljö och ett kulturarv som bevaras, används och utvecklas.

Kulturnämndens lokalförsörjning bidrar till en hållbar fysisk infrastruktur och verkar för tillgängliga lokaler så att invånare och besökare erbjuds ett varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter och upplevelser i hela kommunen.

Nämndens bidrag, stipendier och evenemang skapar goda förutsättningar för professionellt konstnärligt utövande och ett levande konst- och kulturliv i hela kommunen. Detta möjliggör för konstnärer att verka obundet, ökar livskvaliteten hos invånare och besökare samt stimulerar det fria kulturlivet och civilsamhällets aktörer i Uppsala kommun. Nämnden delar även ut bidrag till studieförbundsverksamhet för att stärka demokrati och samhällsengagemang genom folkbildning.

Kulturnämnden ansvarar för att utveckla, upphandla och arrangera olika evenemang så som kulturnatten, kommunens officiella nationaldagsfirande och

medborgarskapsceremoni, evenemang på kommunens utomhusscener samt vissa evenemang inom arbetet med nationella minoriteter och finskt förvaltningsområde.

Folkbiblioteken anpassar och utformar verksamheten utifrån användarnas behov. Biblioteksservice är tillgänglig dygnet runt via bibliotekswebben. Ett flertal bibliotek har särskilt god tillgänglighet genom att vara *Meröppna* bibliotek. Den mobila verksamheten, med bussar och cyklar, ökar tillgängligheten.

Kulturhus och allaktivitetshus är platser för generationsöverskridande möten, upplevelser och samtal. Kulturhus och aktivitetshus fokuserar på aktuella behov i det omgivande lokalsamhället med en infrastruktur för att ta emot temporär verksamhet.

Kulturnämndens museiverksamheter vilar på vetenskaplig kunskapsgrund. Uppsala konstmuseum har egna samlingar och är en utställningsplats för bildkonst från 1800-talets slut till idag. Verksamheten har fokus på modern och samtida bildkonst. Museet har ett särskilt uppdrag att värna, bevara och vårda det konsthistoriska kulturarvet och är en plattform för utställningar, upplevelser, lärande och möten mellan olika konstformer.

Uppsala slottshistoriska tillgängliggör slottets och stadens historia för en bred allmänhet. Inriktningen är slottets historia och kulturmiljö samt Uppsalas historia med fokus på stadsbyggnad och stadsmiljö. En utställning i lokaler på slottet kommer att öppna under 2024. Innan dess genomförs olika aktiviteter och program, både utomhus och digitalt.

Det biologiska museet Biotopia är ett nav för information och kunskap om ekologiska sammanhang, biologisk mångfald samt för naturvägledning i den uppländska naturen. Biotopia utgör en arena för möten mellan forskning, allmänhet och skola.

Den offentliga konsten verkar identitetsskapande, ger platser en unik karaktär samt möjliggör estetiska och kulturella upplevelser i samhällets offentliga miljöer. Genom dialoger ges invånarna möjlighet till inflytande över den offentliga miljön. Pedagogisk förmedling erbjuds för att förhöja upplevelsen av kommunens offentliga konst. Genom gestaltungsuppdrag inom offentlig konst ges kulturarbetare och näringsliv möjlighet till uppdrag.

Reginateatern är Uppsala kommuns gästspelsscen i egen regi. Teatern erbjuder scenkonst av hög kvalitet med lokala, nationella och internationella artister. Reginateaterns utbud kompletterar övriga aktörers utbud i Uppsala.

Nämndmål N2. Nämnden ska bidra till Uppsalas välmående näringsliv och att fler jobb skapas

Kulturnämnden kommer under året fortsätta delta i det kommunövergripande arbetet med näringslivsutveckling för att bidra till en effektiv och företagsvänlig verksamhet. Ett arbete med att utveckla och skapa bättre förutsättningar för de kulturella och kreativa näringarna kommer fortsätta bedrivas.

Kulturnämnden fortsätter arbetet med att utveckla processen för bidragsgivningen. Syftet är att ta fram en effektiv och ändamålsenlig process och utveckla den gemensamma beredningen inom förvaltningen.

En utredning av scenkonstområdet kommer att genomföras inom förvaltningen. Utredningen behandlar en mångfald av aspekter kring scenkonst och avsikten är att identifiera åtgärder som skapar bättre förutsättningar för medborgare att ta del av

scenkonst, men också bättre förutsättningar för att producera och skapa scenkonstupplevelser.

Uppsala konst och kulturarv arbetar med utveckling för att nå den gemensamma visionen ”Med hög kvalitet, för fler! Och digitalt.” Under 2023 innehåller det bland annat ett gemensamt arbete för att bättre nå målgrupperna äldre, yngre och studenter. Ett utvecklingsarbete för frågor kring kulturarv och gestaltad livsmiljö kommer att intensifieras. Utvecklingen av konstmuseet med ökad och förbättrad tillgänglighet till både lokaler och verksamhet kommer att fortsätta.

Kulturnämnden har ambitionen att i samverkan med berörda aktörer fortsätta utreda förutsättningarna för två 4H-gårdar i södra Uppsala.

Inom ramen för landsbygdsprogrammet verkar nämnden för en utökad kultur- och fritidsverksamhet, mer offentlig konst och mobila biblioteksverksamheter på Uppsalas landsbygd.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Arbete med handlingsplan för Uppsala kommuns näringslivsprogram	Handlingsplan för Uppsala kommuns näringslivsprogram 2021–2023	Bidra till företagens utveckling och tillväxt.
Arbete med handlingsplan för Uppsala kommuns landsbygdsprogram	Handlingsplan för Uppsala kommuns landsbygdsprogram 2022–2023	

Tabell 12. Nämndens åtgärder till N2. Nämnden ska bidra till Uppsalas välmående näringsliv och att fler jobb skapas.

Indikatorer

Indikator	2020	2021	2022	Mål	Källa
Antal lån av medier på biblioteken	1 828 207	1 532 685	1 712 194	Öka	Egen uppföljning
Kvinnor (%)	73	73	73	50	
Män (%)	27	27	27	50	
Antal aktiva låntagare på biblioteken	62 798	56 416	59 243	Öka	Egen uppföljning
Kvinnor/flickor (%)	63	64	65	50	
Män/pojkar (%)	37	36	35	50	
Antal besök på biblioteken	1 672 096	1 325 102	1 227 014	Bibehålla	Egen uppföljning
Varav fysiska	890 561	659 373	1 095 496		
Varav digitala	781 535	665 729	131 518		
Antal program på biblioteken	1 029	742	1 584	Bibehålla	Egen uppföljning
Antal deltagare program på Bibliotek (totalt)	13 469	9 943	27 443	Bibehålla	Egen uppföljning
Antal deltagare i program på biblioteken (vuxna)	6 454	4 498	11 530	Bibehålla	Egen uppföljning
Kvinnor (%)	66	73	71	50	
Män (%)	34	27	29	50	
Könsfördelning antal utställare på Uppsala konstmuseum					Egen uppföljning
Kvinnor (%)	69	57	60	50	
Män (%)	31	43	40	50	

Indikator	2020	2021	2022	Mål	Källa
Könsfördelning nyförvärv av konst till Uppsala konstmuseum²⁴					Egen uppföljning
Kvinnor (%)	71	50	63	50	
Män (%)	29	50	37	50	
Antal besökare på Uppsala konstmuseum	179 500	209 633	407 992	Öka	Egen uppföljning
Fysiska	37 529	42 640	118 482		
Digitala ²⁵	141 971	166 993	289 510		
Antal konstpedagogiska aktiviteter på Uppsala konstmuseum	97	54	172	Öka	Egen uppföljning
Könsfördelning löskonstinköp, antal	179	112	71		Egen uppföljning
Kvinnor (%)	60	43	65	Öka	
Män (%)	35	57	39		
Övriga (%) ²⁶	4	0	0		
Könsfördelning konstnärliga gestaltningsprojekt, antal	99	78	58	Uppnå jämställdhet i samlingen mellan män och kvinnor samt öka andelen icke-binära	Egen uppföljning
Kvinnor (%)	58	59	57		
Män (%)	39	28	28		
Icke-binära (%) ²⁷	3	1	3		
Geografisk fördelning konstnärliga gestaltningsprojekt				Öka på landsbygden	Egen uppföljning
Innerstad (%)	35	18	10		
Ytterstad (%)	47	50	57		
Landsbygd (%)	17	32	33		
Antal konstpedagogiska aktiviteter inom offentlig konst	112	135	104²⁸	Öka	Egen uppföljning
Antal besökare på Biotopia	309 325	268 804	245 465	Öka	Egen uppföljning
Fysiska	44 943	24 408	52 379		
Digitala	264 382	245 396	193 086		
Antal aktiviteter på Biotopia under kvällstid	17	17	28	Öka	Egen uppföljning
Antal besökare på Reginateatern	16 890	10 875	17 265	Öka (+10 %)	Egen uppföljning
Varav digitala	-	10 216	1 246		
Könsfördelning antal besökare på Reginateatern					Egen uppföljning

²⁴ Målet med en jämställd könsfördelning i nyförvärvad konst omfattar nu levande konstnärer med tidsperspektivet 5 år.

²⁵ Besök på hemsidan.

²⁶ Statistik förs även över fördelningen av icke-binära och andra könstillhörigheter. Arbetet pågår kring hur denna statistik ska presenteras på sikt.

²⁷ Statistik förs även över fördelningen av icke-binära och andra könstillhörigheter. Arbetet pågår kring hur denna statistik ska presenteras på sikt.

²⁸ Statistiken fördelar sig enligt följande: pedagogiska aktiviteter inom konstprojekten (51 st), aktiviteter riktade mot allmänheten, universitetet, andra kommuner mm (49 st) samt aktiviteter med seniorkonstgruppen (4 st).

Indikator	2020	2021	2022	Mål	Källa
Kvinnor (%)	57	-	55	50	
Män (%)	43	-	45	50	

Tabell 13. Nämndens indikatorer till fokusmål 2.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppdrag 15. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Minskningen av växthusgasutsläpp i Uppsala ska vara 10–14 procent per år till 2030. De kommunala verksamheternas egen klimatpåverkan ska minska samtidigt som kommunen aktivt verkar för lägre påverkan bland Uppsalas alla invånare och företag.

Kulturnämnden arbetar aktivt med kulturarvsstrategin som går ut på att, så långt det är möjligt, bevara i stället för att riva och bygga nytt. Arbetet med att tillhandahålla offentliga konstnärliga gestaltningar med hållbarhetsfokus fortsätter och metoder för att analysera projektens långsiktiga miljöpåverkan ur ett livscykelperspektiv tas fram. Nämnden arbetar även med ett funktionsprogram för att säkerställa att nybyggda lokaler är hållbara, effektiva och flexibla, samt att samutnyttjandet inom kommunen ökar.

Kulturnämnden arbetar med att utbilda verksamheterna inom kulturell hållbarhet inom ramen för ansökan till kulturhuvudstadsår 2029. Inom bidragsgivningen kommer ett arbete göras för att se över riktlinjerna med fokus på klimatarbete.

Nämnden arbetar vidare med transporter och resvanor inom verksamheterna för att minska användningen av fossila bränslen. Digitalisering är ett effektivt verktyg för att minska resandet. Utvecklingen av digitala kurser, möten och utbud fortsätter därför.

Kulturnämnden arbetar för att det biologiska museet Biotopia ska utvecklas till ett kunskapsnav för att utbilda allmänheten om miljö- och klimatfrågor.

Nämnden arbetar för att öka sina inköp av närproducerad och ekologisk mat i verksamheterna. Målet är 100 % ekologisk mat år 2023.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Bidra till Uppsalas arbete med klimatomställningen	Miljö- och klimatprogram 2022. Handlingsplan för Miljö- och klimatprogram 2022–2025.	Bidra till målen om fossilfri välfärdskommun 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050

Tabell 5. Nämndens åtgärder till Uppdrag 14. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Indikatorer

Indikator	2020	2021	2022	Mål	Källa
Utsläpp av Co2e totalt (ton) ²⁹	-	-	23,8	Minska	Hållbarhetsportalen
Ekologiska livsmedel i nämndens verksamhet (%)	15	-	30	100	Egen uppföljning

Tabell 15. Nämndens indikatorer till fokusmål 3.

²⁹ Koldioxidekvivalenter. Mått på utsläpp av växthusgaser.

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Uppdrag 21. Implementera Business Improvement District (BID) och testa nya koncept och innovativa arbetsätt för ett aktivt områdesarbete (KS, AMN, GSN, KTN, Uppsalahem och arenor och fastigheter)

Nämnden kommer under 2023 fortsätta delta i det kommunövergripande arbetet med att utveckla BID i Uppsala utifrån olika områdens förutsättningar, starta upp pilotverksamhet för platsutvecklingsprojekt med områdesvårdsfunktioner, samverkan med boende och lokalt näringsliv, samt att etablera en samlad organisation för områdesvård för trygghetsskapande åtgärder i Gottsunda och Gränby med koppling till befintlig kultur- och fritidsverksamhet i områdena.

Under 2023 kommer nämnden ansvara för projektledning av att tillskapa aktiviteter i paviljongerna vid Bandstolsvägen i Gottsundaområdet som ett led i att öka trygghet, trivsel och skapa långsiktiga värden för platsen. Detta är även en del i att utveckla platssamverkan samt utveckla platsen till en mötesplats och testbädd för lokala aktörer (föreningar och enskilda) att testa idéer, hålla möten eller testa pop-up för sin verksamhet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Delta i det kommunövergripande arbetet med BID, områdesvårdsarbete och trygghetsskapande åtgärder		Ökad trygghet i hela kommunen.

Tabell 16. Nämndens åtgärder till uppdrag 20. Implementera Business Improvement District (BID) och testa nya koncept och innovativa arbetsätt för ett aktivt områdesarbete.

Uppdrag 22. Förebygg och bryt segregationen och skapa förutsättningar för fler bostäder med låg boendekostnad (KS, AMN, GSN, IFN, KTN, OMN, PBN, SCN, UBN, ÄLN, Uppsalahem, Skolfastigheter, Arenor och fastigheter och Uppsala bostadsförmedling)

Kulturnämnden erbjuder ett rikt kultur- och fritidsliv i hela kommunen som bidrar till att motverka och förebygga segregation. Bibliotek, kulturhus och allaktivitetshus erbjuder mötesplatser, en rad olika aktiviteter och samverkar med civilsamhället och föreningslivet. Det biologiska museet Biotopia samverkar med SFI och erbjuder aktiviteter på flera språk. Alla Uppsalas skolor erbjuds kultur- och naturupplevelser så att alla barn och unga oavsett bakgrund får möjlighet att delta som en del av sin kunskapsinhämtning och lärandeprocess. Avgiftsfria lovaktiviteter erbjuds till alla barn och unga i kommunen.

Kulturskolan bedriver uppsökande verksamhet i stadsdelar med lågt deltagande och *El Sistema*, som är en avgiftsfri kör- och orkesterskola. Kulturskolan bedriver även en satsning på digitala kurser för att nå ut till barn och unga som bor på landsbygden.

Bibliotek och kulturhus erbjuder verksamhet i syfte att minska segregationen i form av exempelvis kvinnokafé, SFI-verksamhet, läxhjälp, lättlästa bokcirklar, IT-handledning på arabiska och medspråk. Uppsökande verksamhet för de som bor utanför Uppsalas stadskärna erbjuds genom biblioteksbussar och -cyklar.

För att bidra till integration och en snabbare etablering av nyanlända kommer nämnden fortsätta arbeta med att ge information till nyanlända föräldrar om fritidsverksamheten för att öka möjligheterna för barnen att delta i sådan verksamhet.

Bidragsgivningen verkar för att minska trösklarna och ett extra fokus kommer ligga på att rikta bidragen till områden och verksamhet som syftar till att minska segregation och utanförskap.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Bidra till att förebygga och bryta segregationen och öka integrationen		Kulturnämndens verksamhet erbjuds till alla invånare. Snabbare etablering av nyanlända.

Tabell 17. Nämndens åtgärder till uppdrag 21. Förebygg och bryt boendesegregationen och skapa förutsättningar för fler bostäder med låg boendekostnad.

Uppdrag 24. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa

Nämnden arbetar aktivt med att uppmärksamma allas lika värde inom fritidsverksamheten. Verksamheten bidrar med förutsättningar som ger barn och ungdomar en bra grund att utveckla sin egen identitet samt verktyg att hantera sina framtida liv.

Nämnden kommer fortsätta arbetet kring HBTQ-frågor för att bidra till inkludering och förbättra den psykiska hälsan hos målgruppen.

Nämndens verksamheter arbetar främjande med frågan om psykisk hälsa. En meningsfull fritid är en viktig skyddsfaktor för individen. Fritid Uppsala erbjuder mötesplatser mot riktade målgrupper för ökad tillgänglighet och inkludering. Genom Fyrisgården och nätverket Fritid för alla får föreningar utbildning i bemötande av barn med NPF, samt stöd och råd genom Tips & trixbanken. Fyrisgården har även en lotsfunktion för att hjälpa barn med särskilda behov att hitta till en fritidsaktivitet.

Bibliotek Uppsala har, med stöd av extra medel, arbetat med riktade insatser till särskolan och barn och unga med NPF-diagnoser. Kontaktvägar har etablerats och behov har identifierats. Arbetet fortsätter 2023.

Folkbiblioteken är tillgängliga för alla och anpassas till användarnas behov. Utbud av medier och tjänster präglas av allsidighet och kvalitet där biblioteksbusarnas kapacitet nyttjas maximalt.

Dans utan krav är en metod att genom rörelse stärka psykisk hälsa. Metoden är ett samarbete mellan Uppsala kulturskola och elevhälsan och riktar sig till flickor på högstadium och gymnasium.

Nämnden deltar aktivt i det kommungemensamma arbetet med suicidprevention och har ett särskilt utsett suicidpreventionsombud som ska arbeta förebyggande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Arbeta för att öka psykisk hälsa och upplevelsen av inkludering för barn och unga	Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism i Uppsala kommun.	Barn och unga mår bättre och känner sig inkluderade på lika villkor.
Fortsatt satsning för barn och unga med NPF-diagnoser	Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.	Att fler barn och unga med särskilda behov kan delta i kultur- och fritidsaktiviteter.

Tabell 18. Nämndens åtgärder till Uppdrag 24. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Uppdrag 27. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft

Kulturnämnden fortsätter arbetet med att ta fram och implementera förvaltningsövergripande och avdelningsspecifika kris- och kontinuitetsplaner.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla nämndens krisberedskap	Program för krisberedskap 2020–2023	Kulturnämndens verksamheter står rustade inför kommande kriser.

Tabell 19. Uppdrag 27. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Kvarvarande uppdrag från 2022. Verka för att fler barn till utrikes födda föräldrar går på förskola, fritidshem och fritidsklubb. (UBN, AMN och KTN)

Under 2023 kommer genomlysning genomföras av fritidsklubb och fritidsgård med fokus på tillgänglighet. Utifrån genomlysningens resultat kommer insatser göras för att ytterligare öka tillgängligheten för alla barn med syfte att fler barn får del av fritidsklubbens erbjudande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Genomföra föreslagna åtgärder från genomlysning av fritidsklubbar och fritidsgårdar		Att fler barn oavsett bakgrund går på fritidsklubb.

Tabell 20. Kvarvarande uppdrag från 2022. Verka för att fler barn till utrikes födda föräldrar går på förskola, fritidshem och fritidsklubb. (UBN, AMN och KTN).

Kvarvarande uppdrag från 2022. KS-beslut: Hemställa till kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden att se över möjligheten att ta fram uppsökande metoder för att nå de barn och unga som idag inte deltar i fritidsaktiviteter i syfte att möjliggöra ökat deltagande.

Förvaltningen har arbetat med konceptet fritidslots under 2022 för att nå barn och unga som står långt från föreningslivet. RF-SISU Uppland har varit samverkanspart. Men då konceptet med resurser har varit finansierat men statliga medel och ej inom ordinarie budget, måste ett omtag tas för 2023. Förvaltningen planerar att i samverkan med idrott och fritid utveckla uppsökande metoder för att nå de barn och unga som idag inte deltar i fritidsaktiviteter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
I samverkan med idrott- och fritidsnämnden utveckla uppsökande metoder för att nå de barn och unga som idag inte deltar i fritidsaktiviteter		Ökat välmående hos barnen och i familjen, bättre skolresultat, minskat utanförskap och antisocialt beteende.

Tabell 21. Kvarvarande uppdrag från 2022. KS-beslut: Hemställa till kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden att se över möjligheten att ta fram uppsökande metoder för att nå de barn och unga som idag inte deltar i fritidsaktiviteter i syfte att möjliggöra ökat deltagande.

Nämndens grunduppdrag

Kultur- och fritidsverksamheter medverkar till att öka tryggheten i hela kommunen. Kulturnämndens riktade verksamhet verkar kompensatoriskt så att alla barn och unga ska få en trygg och bra start i livet på jämlika villkor. Genom förebyggande och riktade insatser, vuxennärvaro, områdesarbete samt samverkan med skolor, andra

myndigheter, föreningar och civilsamhället bidrar nämndens verksamheter till en tryggare och jämlikare kommun.

Kulturnämnden tillhandahåller inkluderande, jämställda och trygga mötesplatser för barn och unga genom fritidsklubbar, fritidsgårdar, öppen fritidsverksamhet, kulturskola och naturskola. De offentliga rummen så som bibliotek, kulturhus, allaktivitetshus, museer, scener, och offentlig gestaltning utgör tillgängliga mötesplatser för invånare och besökare som medverkar till att öka tryggheten och säkerheten i hela kommunen.

Nämndmål N4. Nämnden ska bidra till att Uppsala blir tryggare med jämlika livsvillkor

Under våren 2023 kommer nämnden, tillsammans med socialnämnden, avsluta pilotprojekt i Sävja för att tidigt bryta ett kriminellt beteende hos barn och unga. Efter det kommer analys genomföras för det fortsatta arbetet kring samverkansformer och modeller tillsammans med socialförvaltningen.

Nämnden kommer fortsätta utveckla samverkansformen SSPF³⁰ till att även omfatta mellanstadiet och kommer även arbeta med att fortsätta utveckla aktiviteter i anslutning till skoldagen.

Kulturnämnden har, i samarbete med projektägande Socialnämnden, fått statsbidrag 2023–2024 för att stärka och främja romsk inkludering i samverkan med det civila samhället. Syftet är att stärka romers mänskliga rättigheter och öka kunskapen om romers livsvillkor.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Arbete med handlingsplan för Gränby/Kvarngärdet, samt Gottsundaområdet	Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021-2030 Handlingsplan för ökad trygghet i Gränby och Kvarngärdet 2020-2022	Fler kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter för barn och vuxna i stadsdelen.
Främja romsk inkludering i samhället		Syftet är att stärka romers mänskliga rättigheter och öka kunskapen om romers livsvillkor.

Tabell 22. Nämndens åtgärder till N4. Nämnden ska bidra till att Uppsala blir tryggare med jämlika livsvillkor.

Indikatorer

Indikator	2020	2021	2022	Mål	Källa
Brukarenkät för fritidsverksamhet i kommunal regi³¹					Egen uppföljning
Trygghet, Tonårsverksamhet (%) ³² (flickor/pojkar)	98/95	100/98	99/97	100/100	
Trygghet, Fritidsklubb (%) ³³ (flickor/pojkar)	98/98	99/98	99/98	100/100	
Antal deltagare i Dans utan krav inom Uppsala kulturskolas verksamhet	41	25	25	25	Egen uppföljning

³⁰ Samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid.

³¹ Andel positiva svar.

³² Åldersgrupp 13-18 år.

³³ Åldersgrupp 10-12 år.

Indikator	2020	2021	2022	Mål	Källa
Antal deltagare i integrationsinsatser på biblioteket	2 141	2 166	2 756	Öka	Egen uppföljning
Varav vuxna	1345	1 634	1 967		
Varav barn och unga	787	532	789		
Antal SFI-grupper som besöker Biotopias verksamhet	21	4	9	Bibehålla	Egen uppföljning
Antal aktiviteter Biotopia erbjudit på flera språk (svenska + persiska/arabiska/tigrinja)	17			Öka	Egen uppföljning

Tabell 23. Nämndens indikatorer till fokusmål 4.

Budget 2023

Inledning

Kulturnämndens budget utgår från kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget 2023 med plan för 2024–2025. Nämnden har tilldelats 449,0 miljoner kronor i kommunbidrag för 2023, vilket är en ökning med 34,1 miljoner jämfört med 2022. Kommunbidraget är generellt uppräknat med 5,8 procent, baserat på prisindex för kommunal verksamhet (PKV), som justering för pris- och löneutveckling. Samtidigt finns ett generellt effektiviseringskrav för kulturnämnden om 2,0 procent.

Kommunfullmäktige har riktat kommunbidrag om sammanlagt 34,0 miljoner kronor för olika satsningar, varav 26,3 miljoner kronor är nivåpåverkande och 7,7 miljoner kronor är tidsbegränsade satsningar. Några av 2022 års tidsbegränsade satsningar har permanentats 2023.

Tabellen nedan visar kommunbidrag till kulturnämnden 2023 med specificering av riktade nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar. Från och med år 2023 fastställs kommunbidraget till kulturnämnden med mindre detaljeringsgrad avseende verksamhet.

Kulturnämndens kommunbidrag 2023		
Belopp i miljoner kronor	Verksamhet	Budget 2023
Basbudget (föregående års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		400,3
Prisuppräkning (5,8%)		23,2
Effektivisering (-2%)		-8,5
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och effektivitet		415,0
Riktade nivåpåverkande beslut		26,3
<i>4H Linnés Sävja och Malma gård</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	3,6
<i>Allaktivitetshus Gottsunda; Ökad kvalitet, trygghet och attraktivitet</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	1,4
<i>Biotopia och Naturskolan ska nå fler</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0,9
<i>Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	5,0
<i>Inrätta ett historiskt centrum på slottet i anslutning till konstmuseet</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	2,0
<i>Nytt bibliotek i Gränby centrum (drift exklusive hyra)</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	3,8
<i>Permanent tidiga insatser för att bryta kriminellt beteende hos barn och unga, i samverkan med Uppsala ungdomsjour och SBF</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0,8
<i>Permanent tillfälligt bidrag till avgiftsfria lovaktiviteter för barn och unga</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	3,0
<i>Permanent tillfälligt kulturbidrag för att nå nya aktörer</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	3,0
<i>Samfinansiering av ny besöksmottagning i Linnéträdgården</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	0,2
<i>Teater för skolklasser under skoltid (nämnden övertar finansieringen från Stadsteatern)</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	0,5
<i>Volymökningskostnad konst, biblioteksservice målgrupp äldre, kapitalkostnader för investeringar osv</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	1,3
<i>Öka antalet platser i kulturskolan</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	0,8
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		441,3
Tidsbegränsade satsningar		7,7
<i>Internränta på konsttillgångar</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	2,5
<i>Medel år 2022-2024 för framtagande av ansökan till kulturhuvudstadsår 2029</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	1,0
<i>Riktade medel till biblioteksverksamheten</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	4,2
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		449,0

Tabell 24. Kulturnämndens tilldelade kommunbidrag 2023.

Nämndens driftbudget

Utöver kommunbidraget finansieras kulturnämnden av taxor och avgifter, statsbidrag samt övriga externa och kommuninterna intäkter. År 2023 ökar nämndens försäljningsintäkter med 10,6 procent jämfört med föregående år, vilket framför allt beror på utvecklad intäktstrategi inom avdelningen Uppsala konst och kulturarv. Budgeterade statsbidragsintäkter minskar med 12,9 procent och väntas minska ytterligare år 2024. Delar av minskningen år 2023 har kompenseras med riktade medel från kommunstyrelsen.

Lämnade bidrag till det fria kulturlivet och civilsamhällets aktörer minskar år 2023 med 3,4 miljoner kronor, motsvarande 3,8 procent. Det förklaras främst av en tidsbegränsad satsning år 2022 om 6,6 miljoner kronor som inte fortsätter under 2023.

Personalkostnader ökar med 11,1 procent, vilket har flera förklaringar. Löneökningar är beräknade till 3,1 procent. Personalomkostnader ökar med 4,1 procent främst beroende på nytt pensionsavtal. Bibliotek Uppsala har under 2022 redovisat högre personalkostnader än budget, vilket har beaktats i budgetarbetet för 2023. Därutöver sker personalökningar inom nämnden för att genomföra nya uppdrag i Mål och budget.

Lokalkostnader ökar med 16,2 procent. Indexering av hyresavtal uppgår till 10,9 procent. Resterande del av hyresökningarna beror på tillkommande lokaler, justerade hyresnivåer, ombyggnationer med mera. Kompensation för hyresökningar utöver fastighetsindex har erhållits i Mål och budget.

Materialkostnader är ungefär desamma som år 2022, trots att exempelvis livsmedelskostnader ökar på grund av stigande inflation och Rysslands invasion av Ukraina. Livsmedels- och måltidskostnader utgör en liten andel av kulturnämndens budget, men de ökande priserna påverkar framför allt avdelningen Fritid Uppsala.

Kostnad för övriga tjänster ökar med 2,0 procent år 2023 och beror bland annat på utveckling av aktiviteter på Allaktivitetshus Gottsunda som en del av satsningen för ökad kvalitet, trygghet och attraktivitet i Mål och budget.

Finansiella kostnader ökar, vilket främst förklaras av att från och med år 2023 påförs internränta på konsttillgångar. Kulturnämnden får kompensation för detta i Mål och budget. Ytterligare förklaring till ökningen är att internräntan har höjts jämfört med 2022.

Kommunledningskontorets fördelade kammungemensamma kostnader ökar med 3,2 procent. Exkluderas jämförelsestörande poster mellan år 2022 och 2023 så ökar dessa kostnader med 7,0 procent.

Tabellen nedan visar resultaträkning för kulturnämnden år 2023.

Resultaträkning kulturnämnden 2023			
Belopp i miljoner kronor	Budget 2023	Budget 2022	Prognos 2022
Försäljningsintäkter	7,7	7,0	6,9
Taxor och avgifter	13,4	13,4	13,5
Statsbidrag	10,3	11,8	18,2
Hysesintäkter	4,9	4,5	4,0
Försäljning av verksamhet och övriga intäkter	9,1	8,8	12,5
Summa intäkter	45,5	45,5	55,1
Lämnade bidrag	-88,1	-91,5	-92,1
Köp av huvudverksamhet	-2,1	-2,1	-2,0
Personalkostnader	-206,1	-185,4	-189,1
Lokalkostnader	-83,7	-72,0	-70,4
Material	-17,6	-17,7	-20,3
Övriga kostnader	-39,8	-39,0	-43,7
Avskrivningar	-11,2	-10,8	-10,3
Finansiella kostnader	-3,2	-0,4	-0,4
Indirekta och gemensamma kostnader	-42,9	-41,5	-41,7
Summa kostnader	-494,5	-460,5	-470,0
Summa nettokostnader	-449,0	-414,9	-414,9
Kommunbidrag fördelat per verksamhet			
Politisk verksamhet (1)	1,9	1,9	1,8
Kultur, övrigt (31)	306,1	126,5	125,6
Bibliotek (313)		100,8	103,9
Musikskola/kulturskola (314)		48,6	48,3
Fritid, övrigt (32)	105,3	61,4	60,0
Fritidsgårdar (323)		41,3	43,0
Öppen fritidsverksamhet (424)	35,7	34,4	32,3
Summa kommunbidrag	449,0	414,9	414,9
Resultat	0,0	0,0	0,0

Tabell 25. Kulturnämndens resultaträkning 2023.

Driftbudget per avdelning

Kulturnämndens kansli

Kulturnämndens kansli hanterar bidrag och stipendier till externa aktörer. För 2023 minskar kulturnämndens lämnade bidrag med 3,4 miljoner kronor, vilket främst förklaras av en tidsbegränsad satsning år 2022 om 6,6 miljoner kronor som inte fortsätter under 2023.

För flera bidrag är årliga uppräkningsfaktorer styrda via avtal. Övrig bidragsgivning utgår från individuell bedömning. Se specificering av kulturnämndens bidrag till det fria kulturlivet och civilsamhällets aktörer i tabell 4.

Kommunfullmäktige har i Mål och budget riktat 3,6 miljoner kronor till nya 4H-gårdar, varav 3,1 miljoner kronor budgeteras för lämnade bidrag och resterande för övriga tjänster relaterade till satsningen.

Uppsala konst och kulturarv

Avdelningen Uppsala konst och kulturarv ansvarar för verksamhetsområdena offentlig konst, Uppsala konstmuseum, Biotopia, Naturskolan, kultur och natur i skolan samt Reginateatern. I och med minskande investeringsbudget för offentlig konst har driftsbudget för densamma kunnat effektiviseras. Bland annat har antal årsarbetare reducerats motsvarande en halvtidstjänst. Total driftsbudget för offentlig konst ökar dock år 2023 på grund av att konsttillgångar beläggs med internränta, vilket kompenseras i Mål och budget.

Uppsala konstmuseum innefattar även Uppsala slottshistoriska som är under uppbyggnad med resurstillskott i Mål och budget. Biotopia och Naturskolan får kompensation i Mål och budget för att nå fler. Kultur och natur i skolan finansieras till mer än hälften av statsbidrag. Rationalisering av busstransporter för skolor görs under 2023 som en del av avdelningens effektivisering. Finansiering av teaterbiljetter till skolklasser övertas från Uppsala Stadsteater genom kompensation i Mål och budget. Reginateatern finansierarnas av försäljningsintäkter till cirka 45,0 procent.

Avdelningen budgeterar för intäktsökningar inom nästan alla verksamhetsområden under 2023.

Uppsala kulturskola

Som ett led i en flerårig utvecklingsplan för avdelningen Uppsala kulturskola har kommunfullmäktige avsatt 0,8 miljoner kronor i Mål och budget år 2023 för att öka antalet kulturskoleplatser. Avdelningen effektiviserar genom utvecklade pedagogiska metoder, gruppundervisning och minskad budget för kringkostnader.

Delar av Uppsala kulturskolas verksamhet finansieras av statsbidrag, framför allt den uppsökande verksamheten. Statsbidragsfinansieringen väntas halveras läsår 2023/2024 och vidare fasas ut helt läsår 2024/2025.

Fritid Uppsala

Fritid Uppsala får resurstillskott i Mål och budget för fortsatt utveckling av Allaktivitetshus Gottsunda. Statsbidraget Delegation mot segregation (Delmos) avvecklas år 2023, men kompenseras av riktade medel från kommunstyrelsen. Finansieringen av fritidslotsar har upphört.

En betydande andel av Fritid Uppsalas budget avser lokalhyror som år 2023 indexuppräknas mer än kommunbidraget. En lönesatsning genomfördes inom avdelningen under 2022 som får helårseffekt år 2023. Fritid Uppsala påverkas av ökade livsmedels- och måltidskostnader. Avdelningen effektiviserar bland annat genom att budgetera personalkostnader mer effektivt.

Bibliotek Uppsala

Bibliotek Uppsala får under 2023 ett tillfälligt resurstillskott om 4,2 miljoner kronor i Mål och budget för att slutföra pågående biblioteksöversyn och utföra omställningsåtgärder som krävs inför år 2024.

Avdelningen har de senaste åren haft en ökning av kapitalkostnader på grund av nödvändiga, större investeringar, som delvis kompenseras genom resurstillskott i Mål och budget. Precis som för Fritid Uppsala består en betydande andel av avdelningens budget av lokalhyror som år 2023 indexuppräknas mer än kommunbidraget.

Som en del av avdelningens effektivisering och pågående biblioteksöversyn återöppnar inte Gränbyskolans bibliotek. Åtgärden möjliggörs genom att skolbiblioteksservicen flyttas till Gränbystadens bibliotek.

Utveckling och projekt

Budget för utveckling och projekt avser förvaltningsledningens budget för utveckling, projekt och oförutsedda kostnader under 2023.

Tabellen nedan visar kulturnämndens budget 2023 per avdelning.

Resultaträkning kulturnämnden 2023, per avdelning								
Belopp i miljoner kronor	Kultur-nämnden	Utveckling & projekt	Kultur-nämndens kansli	Uppsala konst & kulturarv	Uppsala kultur-skola	Fritid Uppsala	Bibliotek Uppsala	Summa
Försäljningsintäkter	0,0	0,0	0,0	7,0	0,0	0,4	0,3	7,7
Taxor & avgifter	0,0	0,0	0,2	0,0	5,9	6,2	1,1	13,4
Statsbidrag	0,0	0,0	1,0	5,2	1,6	0,0	2,4	10,3
Hysesintäkter	0,0	0,0	0,0	1,7	0,1	0,9	2,2	4,9
Försäljning av verksamhet & övriga intäkter	0,0	0,0	0,2	0,6	0,8	4,5	3,1	9,1
Summa intäkter	0,0	0,0	1,3	14,5	8,4	11,9	9,3	45,5
Lämnade bidrag	0,0	0,0	-87,2	-0,4	0,0	0,0	-0,5	-88,1
Köp av huvudverksamhet	0,0	0,0	-1,6	0,0	-0,5	0,0	0,0	-2,1
Personalkostnader	-1,3	0,0	-6,5	-32,6	-41,7	-57,6	-63,2	-202,9
Lokalkostnader	0,0	0,0	-3,5	-13,7	-6,2	-26,0	-34,3	-83,7
Material	0,0	0,0	-0,1	-1,5	-0,5	-2,3	-13,1	-17,5
Övriga tjänster	-0,1	-1,0	-3,0	-17,4	-2,1	-8,7	-7,3	-39,6
Avskrivningar	0,0	0,0	-0,5	-2,9	-0,6	-0,9	-6,3	-11,2
Finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0	-2,8	0,0	0,0	-0,3	-3,2
Indirekta & gemensamma kostnader	-0,6	0,0	-3,8	-8,0	-4,9	-10,8	-18,2	-46,3
Summa kostnader	-1,9	-1,0	-106,2	-79,3	-56,6	-106,4	-143,2	-494,5
Summa nettokostnader	-1,9	-1,0	-104,8	-64,7	-48,2	-94,4	-134,0	-449,0
Summa kommunbidrag	1,9	1,0	104,8	64,7	48,2	94,4	134,0	449,0
Resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabell 26. Kulturnämndens resultaträkning per avdelning 2023.

Kulturnämndens bidrag till det fria kulturlivet och civilsamhällets aktörer

Kulturnämndens bidrag till det fria kulturlivet och civilsamhällets aktörer minskar år 2023 med 3,4 miljoner kronor. Det förklaras främst av en tidsbegränsad satsning om 6,6 miljoner kronor i Mål och budget 2022 som inte fortsätter år 2023. Satsningen avsåg medfinansiering av renovering och ombyggnation av FUB Tallkrogen.

Tabellen nedan visar budget 2023 för de olika typer av bidrag som kulturnämnden delar ut samt en jämförelse med år 2022.

Budget 2023 för lämnade bidrag och stipendier till det fria kulturlivet och civilsamhällets organisationer				
Belopp i miljoner kronor	Budget	Budget	Förändring	
Typ av bidrag, bidragets benämning	2023	2022	2023-2022	Noter
1) Kulturbidrag	43,5	43,2	0,3	
Verksamhetsbidrag kultur	25,8	24,6	1,2	
Projektbidrag kultur	4,9	2,1	2,7	
Evenemangsbidrag kultur	0,0	0,8	-0,8	1
Verksamhetsbidrag till nationella minoriteternas föreningar	0,1	0,1	0,0	
Ateljébidrag	0,4	0,4	0,0	
Tillfälligt kulturbidrag med anledning av Covid-19	0,0	3,0	-3,0	2
Stöd till studieförbund verksamma i Uppsala kommun	10,6	10,6	0,0	
Parkteater i Gottsunda	0,9	0,9	0,0	
Stipendier kultur	0,9	0,7	0,2	
2) Bidrag till barn och ungas fria tid	24,9	22,6	2,3	
Verksamhetsbidrag barn och ungas fria tid	10,0	10,1	-0,1	
Verksamhetsbidrag barn och ungas kulturutövande	6,7	6,6	0,1	
Projektbidrag barn och ungas fria tid	2,7	3,1	-0,4	
Kulturaktiviteter efter skoltid	0,2	0,8	-0,6	3
Lovaktiviteter för barn och ungdomar	1,9	1,6	0,3	
Evenemangsbidrag ung	0,4	0,4	0,0	
Nya 4H-gårdar	3,1	0,0	3,1	4
3) Bidrag till allmänna samlingslokaler	1,7	8,3	-6,6	
Kommunal medfinansiering renovering/ombyggnad FUB Tallkrogen	0,0	6,6	-6,6	5
Allmänna samlingslokaler, verksamhetsbidrag	1,2	1,2	0,0	
Allmänna samlingslokaler, upprustningsbidrag	0,5	0,5	0,0	
4) Idéburet offentligt partnerskap	17,5	17,0	0,5	
IOP Uppsala rödakorskrets	0,2	0,2	0,0	
IOP TRIS	0,0	0,3	-0,3	6
IOP Fyrisgården	1,2	1,2	0,0	
IOP Gottsunda teater ideell förening	3,7	3,6	0,1	
IOP RF-SISU Uppland	1,3	1,1	0,2	
IOP KFUM Uppsala Gottsunda fritidsgård	3,7	3,5	0,1	
IOP KFUM Uppsala Gottsunda fritidsklubb	1,6	1,5	0,1	
IOP KFUM Uppsala Alnäs	3,1	3,0	0,1	
IOP KFUM Uppsala Leoparden	2,6	2,5	0,1	
5) Övrigt	0,5	0,5	0,0	
Totalsumma	88,1	91,5	-3,4	

Tabell 27. Kulturnämndens budget 2023 för lämnade bidrag och stipendier till det fria kulturlivet och civilsamhällets organisationer.

Noter till tabell 27

1 Evenemangsbidrag kultur ingår från och med 2023 i projektbidrag kultur.

2 Tillfälligt kulturbidrag med anledning av Covid-19 har permanentats i Mål och budget 2023 för att nå nya aktörer. År 2023 ingår bidraget i verksamhetsbidrag kultur och projektbidrag kultur.

3 Kulturaktiviteter efter skoltid projektleds och genomförs år 2023 till större del i egen regi av Uppsala kulturskola.

4 Nya 4H-gårdar är en ny, nivåpåverkande satsning i Mål och budget 2023. 3,1 miljoner kronor av satsningen budgeteras för lämnade bidrag och 0,5 miljoner kronor för övriga tjänster.

5 Bidrag till kommunal medfinansiering av renovering/ombyggnad av FUB Tallkrogen var en tidsbegränsad satsning i Mål och budget 2022 och fortsätter inte 2023.

6 Idéburet offentligt partnerskap med TRIS har upphört.

Nämndens investeringar

Kommunfullmäktige har i Mål och budget 2023–2025 tilldelat kulturnämnden en investeringsram om 34,8 miljoner kronor för 2023, varav 12,0 miljoner kronor är reserverade för offentlig konst. Ramen för offentlig konst utgår från enprocentsriktlinjen som i korthet innebär att vid ny-, om- och tillbyggnation av kommunkoncernens fastigheter samt vid nyanläggning eller förändring av offentliga utomhusmiljöer, avsätts 1,0 procent till offentlig konst.

För offentlig konst begärs alla outnyttjade medel från 2022 års investeringsbudget, motsvarande 2,7 miljoner kronor, överförda till 2023 för pågående projekt som inte hunnit slutföras.

Tabellen nedan visar kulturnämndens investeringsbudget 2023 per verksamhet, med offentlig konst specificerat separat. Av total investeringsram för 2023 är 13,5 miljoner kronor avsedda för inventarier i samband med nybyggnation, evakuering och renovering enligt lokalförsörjningsplan för kultur- och fritidslokaler.

Investeringsbudget för kulturverksamhet ökar år 2023 bland annat i och med investeringar till Uppsala slottshistoriska samt nytt konstmagasin. Därtill har utrymme skapats för att vid behov kunna tillföra ytterligare investeringsmedel till offentlig konst, då projektförseningar och dylikt som ligger utanför nämndens kontroll har medfört att flera investeringsprojekt har ackumulerats till år 2023.

Investeringsbudget kulturnämnden 2023				
Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Pågående investeringar	8,7	2,7	0,0	0,0
<i>Varav offentlig konst (31)</i>	<i>6,4</i>	<i>2,7</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Nya investeringar	30,7	34,8	36,6	29,0
<i>Offentlig konst 1%-regel (31)</i>	<i>14,0</i>	<i>12,0</i>	<i>10,8</i>	<i>10,7</i>
<i>Kulturverksamhet (31)³⁴</i>	<i>14,3</i>	<i>21,2</i>	<i>19,1</i>	<i>15,2</i>
<i>Fritidsverksamhet (32)</i>	<i>1,9</i>	<i>1,6</i>	<i>5,3</i>	<i>1,1</i>
<i>Öppen fritidsverksamhet (424)</i>	<i>0,5</i>	<i>0,0</i>	<i>1,4</i>	<i>2,0</i>
Summa	39,4	37,5	36,6	29,0

Tabell 28. Investeringsbudget för kulturnämnden 2023.

Framtida möjligheter och utmaningar

Kulturnämnden har framtida utmaningar på intäktssidan med förväntat minskade statsbidrag för flera verksamheter. På kostnadssidan ökar vissa kostnadslag år 2023 mer än prisuppräknningen av kommunbidraget. Vid en prisökning om 1 procentenhet under pågående budgetår väntas dock endast en mindre andel av kulturnämndens kostnader öka i motsvarande grad. De flesta av nämndens kostnader är bundna genom

³⁴ varav 2,0 miljoner kronor till Uppsala konstmuseums samlingar och 5,0 miljoner kronor som reserv till pågående investeringsprojekt för offentlig konst år 2023.

avtal, till exempel kostnader för medarbetare och lokaler som utgör en stor del av nämndens totala budget.

Kulturverksamheten har de senaste åren genererat underskott och som en del av nämndens vidtagna åtgärder pågår en biblioteksöversyn fram till våren 2023. Under 2023 får Bibliotek Uppsala ett tillfälligt resurstillskott om 4,2 miljoner kronor i Mål och budget för att ställa om verksamheten till år 2024.

Även övriga verksamheter inom kulturnämndens ansvarsområde arbetar aktivt med att se över sin organisation, hitta effektiviseringsmöjligheter, minska kostnader och utveckla intäktstrategier.

Att kommunbidraget från och med år 2023 tilldelas kulturnämnden med mindre detaljeringsgrad avseende verksamhet ger större möjlighet för nämnden att göra omfördelningar inom verksamhetsområdena. Politiska prioriteringar väntas krävas kommande år för att möta årliga effektiviseringskrav.

Styrdokument

I denna bilaga finns en sammanställning av de politiskt beslutade planer och program som berör kulturnämndens verksamhet.

- Framtagande av koncept att utveckla ambulerande konsthallsverksamhet (KTN-2021-00533)
- Framtagande av koncept att utveckla ett historiskt center på Uppsala slott (KTN-2021-00532)
- Förstudie Allaktivitetshus i Gottsunda (KSN-2020-02624)
- Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism i Uppsala kommun (KS 2020)
- Handlingsplan för digital transformation (KS 2020)
- Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021-2030 (KS 2021)
- Handlingsplan för ökad trygghet i Gränby och Kvarngärdet 2020-2022 (KS)
- Handlingsplan för Uppsala kommuns näringslivsprogram 2021-2023 (KF 2020)
- Kulturpolitiskt program för Uppsala kommun (KF 2020)
 - Handlingsplan till kulturpolitiskt program för år 2020-2023 (KS 2020)
- Landsbygdsprogram 2017-2023 (KF 2017)
 - Handlingsplan för Uppsala kommuns landsbygdsprogram 2022-2023 (KS 2022)
- Lokalförsörjningsplan för kultur- och fritidslokaler 2022-2026 med utblick till 2031 (KTN/KS 2021)
- Långsiktig utveckling av konstmuseet (KSN-2018-1069)
- Miljö- och klimatprogram (KF 2022)
 - Handlingsplan för Miljö- och klimatprogram 2022-2025 (KS 2022)
- Objektplan IT kultur och fritid 2021-2023 (2021)
- Plan för utveckling av konstområdet (KTN-2016-0347)
- Policy för digital transformation (KF 2020)
- Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016)
 - Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KS 2017)
- Program för äldrevänlig kommun (KF 2020)
 - Handlingsplan för äldrevänlig kommun (KS 2020)
- Program för krisberedskap 2020-2023 (KF 2019)
- Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete (KF 2022)
- Riktlinje för beräkning av en procent till offentlig konst (KS 2020)
- Riktlinje för Uppsala kommuns arbete med konstnärliga gestaltningsprojekt (KTN 2017)
- Uppsala kommuns policy beträffande nationella minoriteter (2011).
- Uppsalamodellen för markanvisning (SBF 2018)
- Utveckling av Uppsala konstmuseums verksamhet i befintliga lokaler (KTN-2021-00531)

Uppföljningsplan

Inledning

Uppföljningen är en del av nämndens styrning och systematiska arbete för att kontrollera och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområden. Resultatet av uppföljningsarbetet är en viktig del av nämndens underlag för lärande och beslut. Ambitionen med uppföljningen är att analysera vad som har blivit gjort och vilka resultat detta lett till samt få underlag att bedöma vad som återstår att göra och vilka områden som behöver utvecklas inom nämndens ansvarsområde.

Nämndens uppföljning bör utgå från följande förhållningssätt:

- Nyttan av uppföljningen ska överträffa kostnaderna för den, även om en strikt ekonomisk kalkyl inte kan tas fram.
- Uppföljningen ska utgå från tillförlitliga och dokumenterade källor.
- Uppföljningen ska sträva efter att synliggöra och analysera skillnader och därmed upptäcka var det kan finnas förbättringspotential. Skillnader mellan kvinnor och män ska, om möjligt, alltid synliggöras. Andra skillnader kan vara mellan barn, unga och vuxna, geografiska områden eller utförare.

Nämndens uppföljning

Verksamhetsplan

Uppföljning av verksamhetsplanen redovisas till kulturnämnden och kommunstyrelsen vid delårsbokslut per april och augusti samt vid årsbokslutet. En mer omfattande uppföljning av ekonomiskt utfall redovisas också. Uppföljning av verksamheternas grunduppdrag sker genom uppföljningen av nämndens verksamhetsplan per april, augusti och helårsuppföljningen per december. I helårsuppföljningen följs nämndens indikatorer upp och en separat analys av nämndens måluppfyllelse, utveckling över tid och framtida utmaningar görs.

Internkontrollplan

Nämnden följer upp internkontrollplanen i samband med delårsbokslutet per april samt i slutet av verksamhetsåret. Resultatet av uppföljningen redovisas till kommunfullmäktige per helår.

Ekonomi

Förvaltningen med hjälp av ekonomistaben följer upp sitt ekonomiska läge kontinuerligt under året och redovisar ett resultat månadsvis till kommunledning och till nämnden. Detta innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni) jämför det ackumulerade resultatet med budget och prognos (från och med april). Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belasta rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge. En fördjupad uppföljning per verksamhet sker per mars, per augusti samt i årsbokslut. I de fall uppföljningen visar betydande avvikelser mot förväntat resultat, ska nämnden besluta om åtgärder.

Kompetensförsörjningsplan 2023

Utmaningar och förändringar

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen står inför en omställning och utmaning till följd av ökade förväntningar hos allmänheten på service och tillgänglighet. Det finns även förväntningar på att utbudet inom förvaltningens verksamheter ska vara både fysiskt och digitalt. Nya användarmönster i samhället ger ökade krav på tillhandahållande av snabba, säkra och digitala tjänster. Det finns en förväntan på att samtidigt (och i vissa fall i högre grad) bemanna befintliga lokaler och samtidigt arbeta alltmer utåtriktat och uppsökande.

Förvaltningens verksamheter är beroende av ett stort antal medarbetare för att kunna erbjuda god tillgänglighet för användarna, till exempel på tidiga mornar, kvällar och helger, -vilket är en utmaning i relation till heltidsmått och förändrade LAS-regler.

Staden växer och målgruppen barn och unga ökar, nya stadsdelar utvecklas och behov av att möta snabba förändringar uppstår. Avdelningen Fritid Uppsala står inför utmaningar att med kultur och ledarskap utveckla befintliga medarbetare utifrån verksamhetens uppdrag, utmaningar och mål. En utmaning är att rekrytera personal med relevant utbildning och erfarenhet. Fritid behöver även arbeta mycket med rekrytering utifrån tjänstledigheter, personalrörlighet och Uppsalas växande befolkning samt stärka kontinuiteten. Samarbete med utbildningsanordnare för att få rätt kompetens och att erbjuda praktikplatser är en möjlig väg i detta samt att se över lönestrukturerna inom Fritid Uppsala för att kunna attrahera rätt kompetens för uppdraget.

För Uppsala Kulturskola är det av yttersta vikt att hålla kontakt med de lärosäten som utbildar för kulturskolans behov. Kontakten består i att ta emot studenter för kortare och längre verksamhetsförlagd utbildning (VFU) men också att ha återkommande möten med rektorer för lärosätena för att diskutera utbildningarnas utformning kopplat till kulturskolornas behov.

Med anledning av att andra kommunala verksamheter i vissa fall erbjuder högre löner och bättre arbetsvillkor, finns risk för att medarbetare lämnar förvaltningen. Det finns därför anledning att se över förvaltningens lönestruktur.

Kompetensanalys

Förvaltningen har generellt balans vad gäller tillgången på kompetens men till avdelningarna Bibliotek Uppsala, Fritid Uppsala samt till Uppsala Kulturskola, är det svårare att hitta rätt kompetens. Bibliotek Uppsala har dessutom svårt att matcha lönenivå och arbetsvillkor i förhållande till andra arbetsgivare i regionen, vilket är ytterligare en utmaning när det gäller att rekrytera och behålla kompetenta och erfarna medarbetare. Svårigheter att rekrytera medarbetare med fritidsledarutbildning samt verksamhetsledare med hög kompetens att arbeta områdesbaserat där erfarenhet att arbeta med samverkan tillsammans med civilsamhället är en viktig del.

Kompetenser i obalans/kraftig obalans

Obalans – underskott av IT-kompetens hos medarbetare inom förvaltningen.

I takt med att tekniken utvecklas och köps in för att möta användarnas behov så innebär det även att kompetensutvecklingen haltar för medarbetarna att kunna använda sig av ny teknik fullt ut.

Funktioner, roller, yrken i obalans/kraftig obalans

Obalans - många sökande till tjänster men ibland svårt att rekrytera personer med rätt kompetens och erfarenhet som biblioteksanställd.

Obalans - svårt att rekrytera personer med rätt kompetens och erfarenhet som kulturskolepedagoger.

Obalans-utmaning att rekrytera fritidsledare med relevant utbildning och erfarenhet.

Väsentliga kompetensförsörjningsinsatser

Attraktiv arbetsgivare

Rätt använd kompetens

Inkludera och integrera

Utveckla och engagera

Växa och avveckla

Förvaltningen behöver skapa goda förutsättningar och en tillfredsställande arbetsmiljö för chefer och medarbetare. I verksamhetsplaneringen behöver förvaltningen utgå från verksamhetens behov av kompetenser i stället för vilka kompetenser som finns. Inom avdelningen fritid Uppsala behövs en specifik kompetensinventering genomföras.

Förvaltningen behöver även hitta breddad och rätt kompetens i verksamheter i relation till den förväntan på utbildningskrav som finns. En önskan är att få ett bredare urval av kvalificerade sökande vid rekryteringar som även ökar möjligheten att få in andra kompetenser i bemanningen. Medarbetargrupperna är väldigt homogena sett till könsfördelning och etnisk bakgrund.

I ett led att utveckla verksamheterna behöver fler implementera samverkansavtalet inklusive medarbetardialoger individuellt och i grupp. Det ständigt pågående samtalet mellan chef och medarbetare behöver fortgå för att vara en ständigt lärande organisation.

Några avdelningar behöver arbeta mer aktivt med sjukfrånvaro vid utvalda enheter eller för utvalda befattningsgrupper. Det finns ett behov av en struktur för hantering av medarbetare med hög korttidsfrånvaro.

För att skapa goda förutsättningar för medarbetare inom förvaltningen behöver arbetet fortsätta med att utveckla och omhänderta medarbetarnas befintliga kompetenser. Förvaltningen behöver se till att alla medarbetare får individuella utvecklingsplaner.

Inom avdelningen Fritid behöver arbetet med kultur och ledarskap fortsätta för att utveckla befintliga medarbetare utifrån verksamhetens uppdrag, utmaningar och mål. Validering av utbildade fritidsledare med lång erfarenhet kommer att fortsätta. Frågan om eventuella korttidsvikariat av medarbetare som gått i pension behöver lyftas.

Förvaltningen behöver fortsätta att bjuda in till avslutssamtal med medarbetare som lämnar sin anställning inom avdelningarna och Uppsala kommun.

Det är även av vikt att ersättningsplanering genomförs för att se över nyckelfunktioner kommer på plats för att minska sårbarhet i organisationen.

Rekrytera bredare

Attrahera och marknadsföra

Rekrytera och introducera

Identifierade aktiviteter som kommit fram för att attrahera och marknadsföra yrkesgrupper är bland annat att skapa samarbete och partnerskap med olika skolformer. Förvaltningen behöver även ta emot studenter från aktuella utbildningar och att anställa via studentmedarbetaravtal som också innebär mentorskap mm. Att erbjuda praktikplatser är av vikt för vissa verksamheter inom förvaltningen.

Att vara med vid mässor eller andra event har också betydelse för marknadsföring men även närvaro i forum där till exempel aktiva pedagoger eller andra yrkesgrupper inom förvaltningen vistas, till exempel på sociala medier.

Förvaltningen behöver profilera Uppsala kommun och marknadsföra fördelar med att arbeta på förvaltningen. Det är även av vikt att medarbetare agerar som goda ambassadörer utanför kommunen.

Förvaltningen behöver även utveckla ömsesidigt utbyte och samarbete mellan enheter och andra avdelningar.

Inom avdelningen Bibliotek Uppsala behövs lönerna för biblioteksanställda ses över för att bibehålla kompetent och erfarna medarbetare och inom avdelningen Fritid Uppsala behövs lönestrukturerna ses över för att kunna attrahera rätt kompetens för uppdraget.

Förvaltningen behöver säkerställa en god introduktion för nya medarbetare.

Stärk ledarskapet

*Rätt använd kompetens
Attrahera och marknadsföra
Rekrytera och introducera
Växa och avveckla*

Bra ledarskap attraherar bra kompetenta medarbetare och är en förutsättning för att bedriva verksamheter med hög kvalitet. Goda förutsättningar i uppdraget och kompetensutveckling är avgörande för att det ska vara attraktivt och utvecklade att vara chef. Förvaltningen behöver göra riktade insatser för ledarskaps- och grupputveckling vid utvalda enheter.

En bra introduktion ger goda förutsättningar att ta sig an uppdraget som chef och förvaltningen behöver arbeta vidare med att ta fram en god chefsintroduktion. Samtliga chefer ska även ha individuella utvecklingsplaner.

Att stärka chefernas kompetens liksom att säkerställa goda organisatoriska förutsättningar att vara chefer är en viktig prioritering. Utifrån det prioriterade området med chefernas organisatoriska förutsättningar kommer kollegialt lärande att vara en viktig del. Även att fortsätta erbjuda cheferna att genomgå Lead forward som är en strukturerad metod för ledarutveckling och att kunna prata i chefsgruppen för att få stöd eller feedback är viktigt.

Uppföljning och utvärdering

Förvaltningen kommer att följa upp kompetensförsörjningsplanen i samband med att verksamhetsplaneringen inför 2024 startar. Syftet är att identifiera åtgärder som behöver hanteras på en strategisk nivå och eventuellt ingå i budgetarbetet.

Rätt använd kompetens

Cheferna har fått kompetenshöjning inom samtal och dialogformer och även 702010-modellen (utvecklingsplan). Kulturskolan har därefter genomfört ett nytt upplägg för samtal mellan chef och medarbetare som sker mer frekvent än vad samtalen varit tidigare och med en annan struktur på frågor. Alla medarbetare ska ha en utvecklingsplan.

Inkludera och integrera

En insats kring hur förvaltningen ska anställa fler med funktionsnedsättning gjordes under 2021. Bland annat gjordes ett case utifrån "Ledarlabbet" där medarbetare från avdelningen Bibliotek Uppsala gjorde en rapport om att "Uppsala ska vara en föregångskommun vad gäller att anställa personer med funktionsnedsättning".

Attrahera och marknadsföra

Byggt upp nätverk med skolor och andra aktörer vilket har lett till ökat antal praktikplatser inom förvaltningen.

Rekrytera och introducera

Förvaltningen följer kommunens introduktion.

Utveckla och engagera

Förvaltningen har genomfört regelbundna chefsforum under året med syftet att mötas över gränserna och få ett bättre samarbete med övriga avdelningar inom förvaltningen. Engagemanget är stort och inkluderar även medarbetare som kopplas in i diverse uppdrag, gränsöverskridande.

Växla och avveckla

Inte under 2022.

Bilaga 1 – SKR kompetensförsörjningsstrategi

SKR:s strategier för kompetensförsörjning är framtagna som ett stöd för arbetet i kommuner och regioner. Strategierna handlar om att vara en attraktiv arbetsgivare, att hitta nya lösningar och om ett hållbart arbetsliv.

